

Η ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΑΡΙΘΜ. 18 — Φεβρουάριος 1843. — ΤΟΜ. Β΄.

ΣΥΣΤΑΣΙΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΚΑΣ ΙΝΔΙΑΣ. (*)

ΑΛΒΟΥΚΕΡΚΑΙ—ΚΑΣΤΡΟΣ—ΑΔΑΙΔΗΣ—

ΠΤΩΣΙΣ ΤΗΣ ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΙΑΣ.

Ἄπο τὴν ἀπουσίαν τοῦ Γάμα ὠφελοῦμενος ὁ Ζαμορίνος τῆς Καλικούττας, καὶ ζητῶν νὰ λάβῃ ἐκδίκησιν, καίει τὸ Κοσχίνον (1503), καὶ ἀναγκάζει τὸν βασιλέα αὐτοῦ νὰ καταφύγῃ εἰς τινὰ νῆσον. Ἄλλ' οἱ Πορτογάλλοι ἐπα- νελθόντες μετ' ὀλίγον ὑπὸ τὸν Φραγκῆσκον καὶ Ἄλφον- σον Ἀλβουκέρκην, διὰ λαμπρᾶς κατὰ τῶν Ἰνδῶν νίκης, συνέστησαν ἐκ νέου εἰς τὸν θρόνον τοῦ τὸν βασιλέα τοῦ Κοσχίνου, ἀνεγείραντες καὶ φρούριον πρὸς πλειοτέραν αὐ- τοῦ ἀσφάλειαν. Δύο τελευταίας ἀποπέρας κάμνει ἀκόμη ὁ δυστυχῆς Ζαμορίνος διὰ νὰ ἐμποδίσῃ τοὺς Εὐρωπαϊοὺς νὰ συστηθῶσιν εἰς τὰς Ἰνδίας· τέλος ὅμως μὲ μεγάλην αὐτοῦ φθορὰν καὶ τὴν πυρπόλησιν τῆς Μητροπόλεώς του, βιάζεται νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὴν Θαυμάσιον δύναμιν τῶν Πορτογάλλων. — Εἰς τὸ ἐξῆς λοιπὸν ἡ θάλασσα τῶν Ἰνδι- ῶν ἀναγνωρίζει τὴν κυριαρχίαν τῆς Πορτογαλλικῆς σημαί- ας, καὶ ἡ Εὐρώπη ὅλη μανθάνει τὴν εἰς Λισσαβῶνα πο- ρσίαν. Ἐὸ ἐμπόριον μεταβαίνει πλέον ἐκ τῆς Μεσογείου εἰς τὸν Ὠκεανόν, ὅπου αἱ πραγματεῖαι τῆς Ἀσίας φερό- μεναι κατ' εὐθεῖαν εἶναι εὐθηνότεραι παρά εἰς τὴν

[*] Ὅρ. Φιλολογ. Αριθμ. 13. 14. 16, 17.

Βενετίαν ἢ τὴν Ἀλεξάνδρειαν.

Ἄλλὰ διὰ τὰ ἀπολαύσιν ἀσφαλῶς οἱ Πορτογάλλοι τὰ τοσοῦτον μεγάλα κέρδη τῶν Ἰνδιῶν, ἦτον ἀνάγκη νὰ λάβωσιν εἰς τὰς χεῖράς των ὅλην τὴν κυριαρχίαν τοῦ τόπου. Διὸ ἔπρεπεν ἐκ τοῦ ἐνὸς μὲν μέρους νὰ ταπεινωθῆ ἡ Περσία καὶ ἡ Αἴγυπτος, ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ νὰ ὑποχωρήσωσιν οἱ ἀνεξάρτητοι βασιλεῖς τῶν Ἰνδιῶν, δηλαδὴ ἡ Πορτογαλλία νὰ κάμῃ ὅ,τι μόλις, μετὰ δύο αἰῶνας, ἠδυνήθη νὰ κατορθώσῃ ἡ Ἀγγλία, ἐντὸς ἐξήκοντα ἐτῶν, μετὰ διαφόρους δολοπλοκίας καὶ μάχας.

Τὴν δεινὴν ταύτην ἐπιχείρησιν ἐπεφορτίσθη νὰ φέρῃ εἰς πέρας ὁ Ἀλφόνσος Ἀλβουκέρκης (*). Κυριεῦει δ' οὗτος κατὰ πρῶτον τὴν εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ Περσικοῦ κόλπου κειμένην Ὀρμούζ. — Ἦτο δ' ἡ πόλις αὕτη ἀποθήκη τοῦ διὰ τῆς Συρίας γιγνομένου ἐμπορίου τῶν Ἰνδιῶν ἀρκετὰ ἐπίσημος διὰ τὴν εἰς αὐτὴν πανταχόθεν συρροήν. Μὴ δυνάμενος ὁ Ἀλβουκέρκης διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν προδοσίαν τῶν ἀξιωματικῶν του νὰ τὴν κρατήσῃ ἐπὶ πλείον, τὴν καταστρέφει ἐξ ὀλοκλήρου, καὶ μεταβάλλει εἰς ἐρείπια τὴν ἄλλοτε τοσοῦτον ἀνθηρὰν πόλιν. Ἄλλ' ἐν τούτοις μέγας καὶ ἐπικίνδυνος ἐχθρὸς ἐγείρεται (1507) κατὰ τοῦ Ἀλβουκέρκου ἡ Βενετία, ἣτις μετὰ τοῦ Σουλτάνου τῆς Αἰγύπτου συμμαχήσασα, ὀλίγον ἔλειψε ν' ἀνατρέψῃ ὅλα τὰς εἰς τὰς Ἰνδίας σχέδια τῶν Πορτογάλλων. Ἄλλ' ὁ Ἀλβουκέρκης ὑπερισχύσας κατ' αὐτῆς, καὶ διὰ διαφορῶν μέσων ταπεινώσας τὴν Αἴγυπτον, ἐπέκτεινε τὴν εἰς τὰς Ἰνδίας κυριαρχίαν τῶν Πορτογάλλων, κυριεύσας τὴν Γόαν, τὴν Μαλάκκαν καὶ Κεϋλάνην, καὶ καταστάσας κύριος ὅλου τοῦ κόλπου τῆς Βεγγαλίας (†).

(*) Ὁ Φραγκίσκος Ἀλβουκέρκης ἐπιστρέφων εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπωλόθη μετὰ τινῶν πλοίων εἰς τὰ παράλια τῆς Ἀφρικῆς.

(†) Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐπίσης ἐναρέτου καὶ πολεμικοῦ τούτου ἀνδρός, εἰς τὰς Ἰνδίας ἤρχισαν μεγάλαι καταχρήσεις ἐκ μέρους τῶν Πορτογάλλων, καὶ οἱ Ἰνδοὶ μάλιστα πολὺ μετὰ ταῦτα ἤρχοντο εἰς τὸν τίπον του νὰ τὸν ζητώσι δικαιοσύνην διὰ τὰς ἀδικίας τῶν διαδόχων του.

Ὅτι ἡ μικρὰ καὶ ὀλιγάνθρωπος Πορτογαλλία δὲν ἠδύνατο ν' ἀνθέξῃ εἰς τὴν μεγάλην ταύτην ἔκτασιν τῆς κυριαρχίας της, εἶναι ὀλοφάνερρον, καθότι ὅλαι αἱ δυνάμεις αὐτῆς ἐξητληθήθησαν εἰς τὴν νέαν ταύτην κατάκτησιν. Ἐπίσημος ἀνὴρ μ' ὄλου τοῦτο ὁ Ἰωάννης Κάστρος ἐμπόδισε πρὸς καιρὸν τὴν πτώσιν της (*). Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἡ Πορτογαλλία ἤλθεν εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ νὰ παραίτηση σχεδὸν τὸ πᾶν, ἂν ἄλλος οὐχ ἦτιαν γενναῖος ἀνὴρ, ὁ Ἀταΐδης, δὲν ἤθελε διεγείρει τὸν πρῶτον αὐτῶν ἐνθουσιασμὸν, διὰ τοῦ ὁποίου οὐχὶ μόνον ἐκράτησαν οἱ Πορτογάλλοι ὅσα εἶχαν προαποκτήσειν, ἀλλὰ καὶ ἔφεραν εἰς πλείοτερον τρόμον ὅλους τοὺς βασιλεῖς τῶν Ἰνδιῶν. (**) Μετὰ τὸν θάνατον ὁμοῦ καὶ τοῦ Ἀταΐδου, οἱ Πορτογάλλοι ἐξαχρειωθέντες ἀπὸ τὰς μεγάλας αὐτῶν ἐπιτυχίας, ἔπεσαν εἰς ὑπερβολικὰς καταχρήσεις, καὶ ἔκτοτε ἢ εἰς τὰς Ἰνδίας κυριαρχία αὐτῶν ἐσμικρύνετο βαθμηδὸν, μέχρις αὐτῆς ἢ ὑπὸ τῆς Ἰσπανίας κυριεύσιν τῆς Πορτογαλλίας (1582) ἐπέφερε τὴν παντελῆ σχεδὸν αὐτῆς πτώσιν. Ἀνέλαβε μὲν ἀκολούθως ἡ Πορτογαλλία τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ἀλλ' εἰς τὰς Ἰνδίας τῆ ἔμενον μικρὰ τινα μόνον λείψανα τῆς ἀρχαίας αὐτῆς μεγαλειότητος. Ἐὰ δὲ λοιπὰ ἦσαν πλέον εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ὀλλανδῶν,

(* Ὁ Κάστρος ἦτο κατὰ τὴν ψυχὴν ὁμοῖος τῶν ἡρώων τῆς ἀρχαιότητος. Περὶ αὐτοῦ ἔλεγον οἱ Ἰνδοὶ ὅτι “ Κατ' εὐτυχίαν ὁ Θεὸς ἠδέλησε νὰ ἦναι ὀλίγοι Πορτογάλλοι, ὡς καὶ ὀλίγοι κίοντες καὶ τυγχεῖς, διὰ νὰ μὴ ἀφανίσωσιν ἐξ ὀλοκλήρου τὸ ἀνθρώπινον γένος.”

(**) “ Ἐν πλοίον τῶν Πορτογάλλων μάχεται τρεῖς κατὰ συνέλειαν ἡμέρας κατὰ τοῦ στόλου τοῦ βασιλέως τοῦ Ἀχέμ. Καὶ τέλος, θαυματοῦτος τοῦ πλοιάρχου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ θέλων νὰ τὸν ἐκδικήσῃ, ἀναλαμβάνει τὴν κυβέρνησιν τοῦ πλοίου, καὶ εἰσέρχεται νικητῆς εἰς τὴν Μαλάκκαν.

Ὁ πρῶτος περὶ τὴν γῆν περίπλους συνέβη ἐπὶ τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Φραγκίσκου Α'. Ἄλλ' ἡ δόξα τῆς μεγάλης ταύτης ἐπιχειρήσεως δὲν ἀνήκει εἰς τὴν Γαλλίαν. Ὁ ἐκ Πορτογαλλίας Φερδινάνδος Μαγελλάνος πλεύσας ἐκ τῆς Ἰσπανίας τὸ 1519 (20 Σεπτεμβρ.), ἀνεκάλυψε τὸ ἀκόλουθον ἔτος (20 Ὀκτωβρ.) τὸν ἀφ' ἑαυτοῦ κληθέντα Μαγελλανικὸν πορθμὸν, ὅστις θέλει διαιωνίζει τὸ ὄνομά του, ὡς καὶ τὸ πλῆσιον τῆς Νεαπόλεως Παλινοῦρον λεγόμενον ἀκρωτήριον διαιωνίζει τὸ ὄνομα τοῦ ναυκλήρου τοῦ Αἰνείου. Ὁ Μαγελλάνος μ' ἔλον τοῦτο δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ τὸν μεγαλεπίβουλον αὐτοῦ σκοπὸν· καθότι ἐφρονεύθη ὑπὸ τῶν ἀγρίων ἐπὶ τῆς νήσου Μάτάνης (27 Ἀπριλ. 1521), καὶ τὸ πλοίαριον αὐτοῦ στερηθὲν τοιοῦτου ἐπιδεξίου ἀνδρός, ἠναγκάσθη νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ ἴδια (7 Σεπτεμβρ.), ἀποῦ περιέπλευσε δέκα τσσαρας χιλιάδας τετρακοσίας ἐξήκοντα λεύγας ἐντὸς τριάκοντα ἕξ μηνῶν.

Τριάκοντα σχεδὸν ἔτη μετὰ τὴν κατατροπὴν τοῦ Μαγελλάνου, ὁ Ἄγγλος Δράκος ἔκαμε τὸν δεῦτερον περίπλου ἐξελθὼν ἐκ τοῦ Πλυμουθ κατὰ τὸ 1557, καὶ ἐπιστρέψας μετὰ εἴκοσι-τριῶν ἐτῶν ἀπουσίαν. Τοῦτον δ' ἐμμήθη ἀμέσως ὁ συμπατριώτης αὐτοῦ Θωμᾶς ὁ Καβενδίσιος, ὅστις ἀναχωρήσας ὁμοίως ἐκ τοῦ Πλυμουθ κατὰ τὸ 1586, ἐξετέλεσεν ἐντὸς δύο ἐτῶν καὶ τινῶν μηνῶν τὸν τρίτον περίγειον πλοῦν.

Μετὰ τοὺς δύο τούτους τῶν Ἄγγλων περίπλους, τὸ σκῆπτρον τῶν θαλασσῶν μετέβη εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ὀλλανδῶν. Ὁ Ὀλλανδὸς Ὀλιμιέρος Νουρτ ἔκαμε τὸν τέταρτον περίγειον περίπλου. Ἀπελθὼν ἐκ τοῦ Ροττερδὰμ τὴν 2 Ἰουλ. 1588, ἐπέστρεψεν εὐτυχῶς τὴν 26 Αὐγούστ. 1601.

Τὸν πέμπτον περίπλου ἐξετέλεσεν (1614—1617) ὁ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ὀλλανδίας Γερμανὸς Σπιλβέργης. Τὸν ἕκτον περίπλου ἐπεχειρίσθησαν πάλιν δύο Ὀλλανδοί, οἱ

τινες ὁμοῦ δὲν ἔλαβον καλὸν τέλος. Ἰάκωβος ὁ Μαίρης καὶ Γουλλιέλμος ὁ Σχούτεν ἐξῆλθον ἐκ τοῦ Τεξέλ τὴν 14 Ἰουν. 1615. Φθάσαντες εἰς Βαταύαν τὸ 1616, συνελήφθησαν παρὰ τοῦ ἐκείσε ὄντος τότε Γεωργίου Σπιλβέργου, καὶ ἐστάλησαν παρ' αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς Ἐταιρίας· καὶ ὁ μὲν Ἰάκωβος Μαίρης ἐτελεύτησεν ἐλεεινῶς καθ' ὁδόν, ὁ δὲ Σχούτεν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα του κατησχυσμένος καὶ ἄπορος. Ἰάκωβος ὁ Ἐρμίτης ἔκαμε τὸν ἕβδομον περίπλου, ἀναχωρήσας τὸ 1623, ἀλλὰ καὶ οὗτος ἐστάθη δυστυχῆς, διότι ἀποβαίνων ἐκ τοῦ πορθμοῦ τῆς Σούδας ἐστερήθη τὴν ζωὴν του, καθ' ὃν χρόνον μάλιστα τὸ ἐκ Βαταύια Ὀλλανδικὸν κατάστημα ἐθεμελιώθη καλῆτερον.

Ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ', δύο Ἄγγλοι ἔκαμαν τὸν ὄγδοον καὶ ἔνατον περίγειον πλοῦν.

Ὁ Κόβλες, πρῶτος ἐξ αὐτῶν, ἐξελθὼν ἐκ τῆς Βιργινίας τὸ 1683, ἐπανίστρεψε τὸ 1686, χωρὶς ὁμοῦ νὰ κάμῃ ἀξιολόγους ἀνακαλύψεις. Ὁ δεῦτερος, Βουδ-Ρόγκερος ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Βριστολίας τὴν 2 Αὐγ. 1708, καὶ ἐπανεστρεψε τὴν 1 Ὀκτωβρ. 1711. Οὕτω δὲ πρὶν τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ' βασιλέως τῆς Γαλλίας, ἔγιναν 9 περίγειοι πλόες ἤτοι 1 τῆς Πορτογαλλίας, 4 τῆς Ἀγγλίας καὶ 4 τῆς Ὀλλανδίας.

Τὸν δέκατον περίγειον περίπλου ἐπεχειρίσθη τὸ 1721 Μεγκλεμβουργέζος τις καλούμενος Ρογγεβέεν, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ὀλλανδίας· ἀλλὰ καὶ οὗτος δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν φέρῃ εἰς πέρας, καθότι καὶ τὰ πλοῖα αὐτοῦ ἐμποδίσθησαν εἰς τὴν Βαταύαν.

Ὁ περίφημος Ἄγγλος Ἄνσων ἔκαμε τὸν ἐνδέκατον περίπλου ἀπὸ τὰ 1740 (κατὰ μῆνα Σεπτέμβρ.) μέχρι τῶν 1744 (Ἰουν.)—Τὸν δωδέκατον περίπλου ἐξετέλεσε τὸ 1764—1766 ὁ Ἄγγλος Βυρῶν, πάππος τοῦ περιβοήτου ποιητοῦ Βυρῶνος.—Τὸν δέκατον τρίτον ἐτελείωσαν οἱ Ἄγγλοι Βαλλίσιος καὶ Φίλιππος Καρτερέτος, πλεύσαντες καὶ οἱ δύο κατὰ τὸ 1766, (Ἰουλ.), καὶ ἐπανελθόντες, ὁ μὲν πρῶτος

τὸ 1768 (Μαΐον) ὁ δὲ δεύτερος, μετὰ ἓν ἔτος.

Ὁ δέκατος τέταρτος περίγειος περίπλους ἐξετελέσθη παρὰ τοῦ Γάλλου Λ. Ἀντωνίου τοῦ Βουκαινβίλλου κατὰ τὸ 1766—1769. Ἀμέσως δὲ σχεδὸν μετὰ τὸν Βουκαινβίλλον ἤρχισε τὸν δέκατον πέμπτον περίπλου ὁ περίφημος μὲν, πλὴν καὶ ἀτυχὴς Ἀγγλος Κόοκ, τὸ 1768 Αὐγ. 23, μετὰ τοῦ Βάγκς καὶ Σολανδὲρς, οὔτινες καὶ ἐπανῆλθον τὸ 1771 Ἰουλ. Τὸ ὄνομα τοῦ Κόοκ πρέπει νὰ ἐπέχη δικαίως τὸν πρῶτον τόπον μεταξὺ τῶν ταλμηροτέρων περιηγητῶν καθότι οὗτος μόνος ἐξετέλεσε τρίς τὸν περίγειον πλοῦν, ἐνῶ οὐδεὶς ἄλλος ἠδυνήθη νὰ τὸν κάμη ὑπὲρ τὴν μίαν φοράν. Εἰς τὴν δευτέραν αὐτοῦ περιήγησιν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ Κόοκ τὸν ναύαρχον Φουρνῶ, καὶ ἀναχωρήσας τὸ 1772 (Ἰουλ.), ἐπανῆλθε τὸ 1775 (Αὐγουστ.) Θέλων δὲ νὰ δοξασθῇ ὅτι οὗτος ἔκαμε καὶ τὸν δέκατον ἑβδομον περίγειον περίπλου, ἐπλευσε πάλιν εἰς τὰ ὕδατα τοῦ Ὠκεανοῦ 1776 (Ἰουλ. 11) Ἄλλ' οἱ ἀγῶνες αὐτοῦ ἐμελλον νὰ λάβωσι πέρασ, καθότι ἐφορευθῆ ὑπὸ τῶν κατοίκων τῆς Ὀβαρίας τὸ 1779 (14 Φεβρ.). Ὁ συνοδοιπόρος αὐτοῦ Κλάρκης ἐτελεύτησε τὸ αὐτὸ ἔτος (11 Αὐγ.) εἰς τὴν Καμτατάκην.

Ὁ δέκατος ὄγδοος περίπλους ἐξετελέσθη μὲ πολλοὺς ἀγῶνας παρὰ τοῦ Γάλλου Περουζίου Ἄφησεν οὗτος τὴν Βρέστην τὸ 1785 (Αὐγ.) καὶ ἐξηκολούθησε τὸν πλοῦν του μέχρι τῶν 1788, καὶ ἔκτοτε πλέον δὲν ἠκούσθη τίποτε περὶ αὐτοῦ. Μετὰ τὸν Κόοκ αὐτεὶς ἄλλος ἐξιχνίασε τοσαῦτα μέρη ὅσον ὁ ἀτυχὴς Περουζίος. Ὁ στρατηγὸς Βρύνιος Ἀντρεκαπατὴ ἠρεύνησεν εἰς τὸν Μέγαν Ὠκεανὸν περὶ τοῦ Περουζίου, ἀλλ' ἐπανῆλθεν ἄπρακτος. — Ὁ Ἰσπανὸς Ἀλέξανδρος Μαλασπίνας καὶ ὁ Δ. Ἰωτῆρ Βαυτιαμέντε ἐξελθόντες ἐκ τοῦ λιμένος Κάδιξ τὸ 1788, ἐπανῆλθον μετὰ τέσσαρα ἔτη, ἐκτελέσαντες τὸν δέκατον ἔννατον περίγειον πλοῦν.

Ὁ εἰκοστὸς περίγειος περίπλους εἶναι ἀξιοσημείωτος, ὡς γινόμενος μόνον διὰ δαπάνης τοῦ ἐκ Μασσαλίας ἐμ-

πορικῷ οἴκῳ Βαῶζ, ὃς τις ἐπὶ τούτῳ ἐπεμφε τὸν Γάλλον Στέφανον Μασσάνδον. Ἡ περιήγησις δ' αὐτοῦ ἤρχισε 1790 (14 Δεκεμ.) καὶ ἐτελείωσε τὸ 1791.

Ὁ Ἀγγλος Γεώργιος Βαγκουβέρς ἔκαμε τὸν εἰκοστὸν πρῶτον περίπλου τοῦ κόσμου 1790—1795. Κατὰ τὰς ἀρχὰς δὲ τοῦ 10^{ου} αἰῶνος ὁ συμπολίτης αὐτοῦ Ἰωάννης Τουρνεβοῦλος ἔκαμεν ἕτερον περίγειον περίπλου ἐκ τῶν 1800 μέχρι τῶν 1804, καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὰ πλοῖα τῆς Ῥωσσίας ἤρχισαν κατὰ πρῶτον νὰ περιπλεύσῃ τὸν κόσμον. Μόλις ἀναβάς ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς Αἰκατερίνης ὁ Ἀλέξανδρος διέταξε νὰ γίνῃ ἀμέσως ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν τοῦ Κρουζεστέρνου περίγειος πλοῦς (1803—1805). Μετὰ τοῦτον δ' ἐγένετο ὁ περίπλους τοῦ Γάλλου Φρεῦσσέ-κέτου, καὶ μετ' αὐτὸν καὶ ἄλλοι τινές, ἀν δύχι τοσοῦτόν ἐπίσημοι.

ΤΑ ΚΥΡΙΩΤΕΡΑ ΕΞΑΓΩΓΙΜΑ ΑΡΘΡΑ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ ΤΗΣ ΑΣΙΑΣ.

ΟΠΙΟΝ. Τὸν πρῶτον μεταξὺ τῶν κυριωτέρων ἀρθρῶν τοῦ ἐμπορίου τῆς Ἀσίας ἐπέχει τὸ ὄπιον. Καλλιέργεῖται δὲ ἢ ἐξαγούσα αὐτὸ μήκων (παππαροῦνα) ἰδίᾳ μὲν εἰς τὴν Ἑλλάσσονα Ἀσίαν καὶ τὴν Περσίαν, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἰνδίαν, καὶ κυρίως εἰς τὰς χώρας τῆς Μάλβας, τῆς Βαχάρ καὶ Βεναρές. Εἰς τὴν Μάλβαν μάλιστα τοσοῦτον ἐκτεταμένη εἶναι ἢ καλλιέργεια τοῦ ὀπίου, ὥστε τὸ ἐξαγόμενον ἐξ αὐτῆς εἶναι σχεδὸν ἴσον μὲ τὸ συναγόμενον εἰς τὸ λοιπὸν μέρος τῆς Ἰνδίας. Εἶναι δὲ πασίγνωστον ὅτι τὸ ὄπιον κυρίως δαπανᾶται εἰς τὴν Κίναν. — Ὅτε ὁ Λόρδ Μαρκαντενὺς ἐπεσκέψθη τὴν Κίναν κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, λέγει ὅτι δὲν ἐγνώριζον τὸ ὄπιον εἰμὴ ὡς φάρμακον χρησιμεῖον μόνον εἰς τὴν ἰατρικὴν περὶ τὰς ἀρχὰς ὅμως τοῦ παρόντος τὸ μανιῶδες καθὸς τῶν Κινέζων διὰ τὸ ναρκωτικὸν τοῦτο ἐφθασεν εἰς τοσοῦτον

βαθμόν, ὥστε κατήντησε τὸ ὄπιον νὰ γίνῃ τὸ κυριώτερον ἄρθρον τῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὴν αὐτοκρατορίαν ταύτην, ἀν καὶ τὸ ἐμπόριον αὐτοῦ ἐκτελεῖται κρυφίως, τὸ ὅποιον καὶ ἔδοσεν αἰτίαν εἰς τὸν ἐσχάτως γινόμενον Ἀγγλοσινικὸν πόλεμον. Ὁ ἀκόλουθος πίναξ μᾶς δεικνύει ἀξιοθαύμαστον αὔξησιν τοῦ ὀπίου, καὶ μὴ ὅλας τὰς αὐστηροτάτας ἀπαγορεύσεις τῆς Σινικῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ποσότης τοῦ ἐκ τῶν Ἰνδιῶν εἰσαχθέντος Ὀπίου εἰς τὴν Κίναν.

Ἀπὸ τῶν 1816 μέχρι τῶν 1837.

Ἀριθμὸς τῶν καβατζῶν τῆς

Τιμὴ εἰς Ἰσπ. διστ.

Ἔτη	Πάντας καὶ Βεναρῆς	Μάλβας	
1816	2610	600	3,657,000
1817	2530	1150	3,904,250
1818	3050	1530	4,159,250
1819	2970	1630	5,583,200
1820	3050	1720	8,400,800
1821	2910	1718	8,314,600
1822	1822	4000	7,988,930
1823	2910	4172	8,515,100
1824	2655	6000	7,619,625
1825	3,42	6179	7,608,205
1826	3661	6308	9,610,085
1827	5134	4401	10,425,075
1828	5965	7701	12,533,115
1829	7843	6857	12,057,157
1830	6660	12,100	12,904,263
1831	5950	8265	11,500,584
1832	8267	15,403	15,332,759
1833	9534	11,715	14,006,605
1834	10,207	11,678	;
1835	12,977	12,933	;
1836	14,745	11,724	;
1837	16,916	;	;

Παρεκτός δὲ τῆς Κίνας, καὶ εἰς πολλοὺς τόπους τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν, καὶ εἰς ἄλλα ἀκόμη μέρη, ὡς καὶ εἰς τὴν Περσίαν κτλ. εἶναι εἰς μεγάλην χρῆσιν τὸ ὄπιον.

ΤΕΙΟΝ. Τὸ τέιον, τὸ ὅποιον οἱ Σῖναι μεταχειρίζονται ἀντὶ τοῦ οἴνου, καλλιεργείται μὲν εἰς ὅλην σχεδὸν τὴν κυρίως λεγομένην Κίναν. ἀλλ' εἰς τὰς ἐπαρχίας τοῦ Φοκίε-νου, Τ'χεκιάγκου, Κιάγκ-σου, Νγκά-Χαί, Χονάν, Κου-αντόγκ καὶ Κιάγκ-σί ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ εἶναι μᾶλλον ἐκτεταμένη, καὶ ἐπομένως γεννᾶται πλείοτερον εἰς τὰ μέρη ταῦτα. Τὸ τέιον βλαστάνει ἀκόμη εἰς ἀρκετὴν ποσότητα καὶ εἰς τὴν Ἰαπωνίαν, τὸ Τογκύνον, τὴν Κοκινκίαν, εἰς τινα μέρη τῆς Βερμανικῆς αὐτοκρατορίας, καὶ εἰς τὸ ἐν τῇ Ἀγγλικῇ Ἰνδία Ἀσάμ· εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην χώραν μάλιστα ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ἐπεκράνη πρὸ ὀλίγου, παρέχουσα χρηστὰς ἐλπίδας. Οἱ Ἄγγλοι τὸ εἰσῆξαν ἀκόμη καὶ εἰς τὸ Σιγκαπὸρ, τὴν Μαλάκκαν, καὶ τὴν νῆσον Πινάγκ, ἀλλὰ, τὸ ἐμπόριον κυρίως δέχεται τὸ προῖ-ὸν τοῦτο ἐκ τῆς Κίνας, καὶ ἡ χώρα αὕτη τῆς Ἀσίας (*) ἐξάγει καὶ μέχρι τῆς σήμερον ὅλον σχεδὸν τὸ εἰς τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν Ἀμερικὴν δαπανώμενον τέιον. Τὸ τέιον δ' ἐφέρθη κατὰ πρῶτον εἰς Εὐρώπην τὸ 1610 πικρὰ τῶν Ὀλλανδῶν. Εἰς δὲ τὴν Ἀγγλίαν, ὅπου μετὰ τὴν Κίναν δαπανᾶται πλείοτερα ποσότης αὐτοῦ, ἦτο μόλις γνωστὸν περὶ τὰ 1650· μετὰ δέκα ἔτη α' ὅλον τοῦτο ἡ χρῆσις αὐτοῦ ἔγινεν ὀπωσοῦν κοινὴ, διότι ὑπέκυψεν εἰς ἰδιαιτέρον φόρον καθὼς ὁ καφῆς καὶ ἡ τσιοκολάττα ἅτινα ἐπωλοῦντο δημοσίᾳ καὶ πάλιν ὁμοίως τοσοῦτον σπάνιον ἦτον, ὥστε ἡ Ἀγγλικὴ Ἐταιρία κατὰ τὸ 1664 ἠγόρασε δύο λίτρας καὶ δύο οὐγγί-ας διὰ νὰ τὰς προσφέρῃ δωρὸν εἰς τὸν βασιλέα. Κεινότερον ἦτο τὸ τέιον εἰς τὴν Μοσκοβίαν, διότι κατὰ τὸ 1638 οἱ

(*) Κατὰ τὰ δεδομένα παρὰ τοῦ Α. Βάλβη ὅρια τῆς Ἀσίας, ἦτο δειρομένην τοῦ Ἰνδικοῦ Ἀρχιπελάγους ἢ τῆς Μαλαισίας ὡς μέρους τῆς Ωκεανίας. Ἡ παρατήρησις δ' αὕτη ἐκτείνεται καὶ εἰς τὰ περὶ τοῦ καφῆ, τοῦ πιπέριως, καὶ ἄλλων προϊόντων τῆς Ἀσίας βρῆθῶ-μενα.

πρέσβεις ἐπρόσφερον ἐξ αὐτοῦ δῶρον εἰς τὸν Ἡάρ. Μετ' ὀλίγα δ' ἔτη τὸ ποτὸν τοῦτο ἐγίνε μία ἀπὸ τὰς πρώτας χρείας τοῦ Ἀγγλικοῦ ἔθνους, μάλιστα δὲ μετὰ τὸ ἤμισυ τῆς παρελθούσης Ἐκατονταετηρίδος, ὡς φαίνεται ἐκ τοῦ ἀκολούθου πίνακος.

Ποσότης τοῦ εἰς Μ. Βρετανίαν εἰσαχθέντος Τεῖου

Ἀπὸ τὰ 1750 μέχρι τῶν 1836.

Ἔτη	Λίτρ.
1750	2,114,922
1760	2,293,613
1770	7,723,538
1780	5,588,315
1790	14,693,299
1800	20,358,702
1810	19,093,244
1820	22,452,050
1830	30,047,979
1836	50,477,466

Ἀγγλική τις Ἐφημερίς, Ἀποικιακὴ ἢ Ἀποθήκη καλουμένη, ἀναφέρει ὅτι ἡ Ἐταιρία τῶν Ἰνδιῶν κατὰ τὰ διατρέξαντα ἑκατὸν ἔτη ἐκ τῶν 1710 μέχρι τῶν 1810 ἐπώλησεν εἰς Λονδῖνον 750, 219, 016 Λίτρ. τεῖου, εἰς τιμὴν 129, 804, 595 λίρ. στερλ. καὶ ὅτι ἐκ τῶν 1810 μέχρι τῶν 1832, (ἦτοι τοῦ πεμπτημορίου τῆς προῤῥηθείσης περιόδου), τοσοῦτον ἠΰξησεν ἡ δαπάνη τοῦ φυτοῦ τούτου, ὥστε ἐπώληθησαν 848,408,119 λίτραι αὐτοῦ. Διὰ μόνον δὲ τὸ ἄρθρον τοῦτο εἰσήχθη εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον ἢ ἀξιοσημείωτος ποσότης τῶν 104, 856, 858 λίρ. στερλ., ἦτοι 2621 σχεδὸν ἑκατομμυρίων φράγκων. Κατὰ δὲ τὸν γενόμενον ὑπολογισμόν παρὰ ἐπισήμων στατιστικῶν καὶ περιηγητῶν φαίνεται ὅτι κατὰ τὰ 1837 ἡ γενομένη ὀλικὴ ἐξαγωγή τοῦ Σινικοῦ τεῖου παρὰ τῶν Εὐρωπαίων καὶ τῶν

Ἀγγλοαμερικανῶν ἠδύνατο νὰ ἐκτιμηθῇ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἐξαγωγή τῶν Ἀγγλων.	Λίτρ. 51,000,000
Ἐξαγωγή τῶν Ὀλλανδῶν, Γάλλων, Δάων καὶ ἄλλων Εὐρωπαίων.	5,000,000
Ἐξαγωγή τῶν Ἀγγλοαμερικανῶν.	10,000,000
Ἐξαγωγή τῶν Ῥώσων διὰ ξηρᾶς, διὰ τῆς Κιάχτας.	8,000,000
Τὸ ὅλον	74,000,000

Ἐκ τῆς μεγάλης δὲ ταύτης ποσότητος τὸ Ἠνωμένον Βασίλειον τῆς Ἀγγλίας καὶ αἱ ἀποικίαι αὐτοῦ δαπανῶσι σχεδὸν τὰ δύο τρίτα· μετὰ ταῦτα δὲ ἀριθμοῦνται αἱ Ἠνωμένοι πολιτεῖαι, ἡ Ῥωσσία, ἡ Ὀλλανδία, ἡ Δανικὴ μοναρχία, ἡ Νορβηγο-Σουηδία, ἡ Πρωσσία, καὶ ἡ Δυτικὴ Γερμανία· τὸ δὲ λοιπὸν τῆς Γερμανίας, ἡ Γαλλία, ἡ Ἰταλία καὶ οἱ ἄλλοι τόποι τῆς Μεσημβρινῆς Εὐρώπης δαπανῶσι πολλὰ ὀλίγον.

ΖΑΧΑΡΟΝ. Ἡ Ἀσία εἶναι ἡ πρώτη πατρίς τοῦ ζαχαροῦ. Εἰς τὴν Κίναν μάλιστα ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ ἦτον ἐκτεταμένη εἴκοσι αἰῶνας πρὶν γίνη γνωστὸν εἰς τοὺς Εὐρωπαίους· καὶ τ' ἄλλα δ' ἀνατολικά ἔθνη ἀκόμη εἶχον μάθειν μετὰ παρέλευσιν ἀρκετοῦ χρόνου τὴν χρῆσιν αὐτοῦ. Καὶ ὅτε δ' ἐγίνε γνωστὸν καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην τὸ ζάχαρον, ἠγγούον ἐπὶ πολὺ τὴν φύσιν καὶ τὴν παραγωγὴν του, μέχρις οὗ περὶ τὰ μέσα τῆς 11'. Ἐκατονταετηρίδος ὁ ἔνδοξος περιηγητὴς Μάρκος Πόλος ἔφερε κατὰ πρῶτον τὰς ἀκριβεῖς περὶ αὐτοῦ γνώσεις. Ἐγίνε δὲ τὸ ζαχαροκάλαμον γνωστὸν πρῶτον μὲν εἰς τὴν Ἀραβίαν, τὴν Νουβίαν, τὴν Αἰθιοπίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον· ἀκολούθως δὲ περὶ τὰς ἀρχὰς τῆς 16'. Ἐκατονταετηρίδος μετεφέρθη εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ ἐκεῖθεν ἀμέσως μετεκομίσθη εἰς τὴν Ἀμερικὴν.— Ἡ ἐκ τῆς Ἀσίας ἐξαγωγή τοῦ πολυτίμου τούτου προϊόντος εἶναι μικροτάτη ὡς πρὸς τὴν γινομένην ἐκ τῆς Ἀμερικῆς καὶ τινων νήσων τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ὠκεανίας. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα ὁμως διὰ τε τὸν μηδαμὸν μισθὸν τῶν ἐργατῶν καὶ τὴν μεγάλην εὐφορίαν τῆς

Ἰνδίας, τῆς Κίνας, τοῦ βασιλείου τῆς Σιάμης καὶ τῆς Κοκινκίνας ἐξέρχεται ἀρκετὴ ποσότης, ἥτις ἤθελεν εἰσθαι ἀκόμη μεγαλύτερα, ἂν οἱ προσδιωρισμένοι δι' αὐτὸ φόροι εἰς τοὺς λιμένας τῆς Εὐρώπης δὲν ἐπηύξανον μεγάλως τὴν πρώτην αὐτοῦ τιμὴν. Λογίζεται μάλιστα ὅτι τὸ ἐξαγόμενον ἐκ τῆς Κίνας, τῆς Βεγγαλίας, τῆς Σιάμης καὶ τῆς Κοκινκίνας ἀναβαίνει σχεδὸν εἰς 90,000,000 λίτρ., ἀφότου πρὸ πάντων εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Ἰνδιάν ἐπαυξάνει μεγάλως κατ' ἔτος ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ.

ΚΑΦΦΕΣ. Ὁ καφφές, τοῦ ὁποῦ ἡ πρώτη πατρίς εἶναι ἡ Αἰθιοπία, εἰσῆχθη εἰς τὴν Ἀραβίαν κατὰ τὸ τέλος τῆς 1^{ης} Εἰς τὴν ἑκατονταετηρίδος, καὶ ἔκτοτε ἔγινεν οὐχὶ μόνον ἐν ἐκ τῶν πολυτιμοτέρων προϊόντων τῆς Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑψηλὴ πεδιάς τοῦ Ἰεμενίου ἐξάγει τὸν καλλήτερος ποιότητος καφφέν, ὑπὸ τὸ ὄνομα καφφές τῆς Μόκας. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν ἐπωλήθη δημοσίᾳ ὁ καφφές τὸ 1554, ὅπου καὶ ἀπῆντησεν οὐ μικρὰς δυσκολίας εἰς τὴν ἀρχήν. Εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην εἰσῆχθη ἀκολούθως, ἂν καὶ ἦναι ἄγνωστον πότε· εἰς δὲ τὴν Ἀμερικὴν ἐγνωστοποιήθη τὸ 1714 ἀπὸ τινος φυτοῦ καφφέ ὀρωθέντος ὑπὸ τῶν ἐν Ἀμστελοδάμῳ ἀρχῶν εἰς Λούδοβίκον 14^{ον} βασιλ. Γαλλίας.—Ὁ πλειότερος καφφές δὲν ἐξάγεται ἐκ τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ἐκ τῆς Ἀμερικῆς, ἐκ τῆς ὁποίας καὶ πέμπεται ὅλος σχεδὸν ὁ θαπανώμενος εἰς τὴν Εὐρώπην θεωροῦντες δὲ τὴν γενομένην ἤδη μεγάλην ἀνάπτυξιν τῆς καλλιέργειας αὐτοῦ εἰς τὸ παράλιον τῆς Μαλαβάρ καὶ τὴν νῆσον Κεϋλάνην, νομίζομεν ὅτι δὲν ἠθέλομεν σφάλειν ἐπὶ πολὺ, ἐκτιμῶντες εἰς 35,000,000 λίτρ., τὸ ὅλον τῆς γινομένης ἐξαγωγῆς ἐκ τῶν Ἀσιατικῶν χωρῶν διὰ τὴν Εὐρώπην.

ΠΕΠΕΡΙ. Ἡ καλλιέργεια τοῦ πεπέρως περιορίζεται εἰς μικρὸν τι μέρος μόνον τῆς μεσημβρινῆς Ἀσίας καὶ Δυτικῆς Ὠκεανίας. Τὸ παράλιον τῆς Μαλαβάρ, εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Ἰνδιάν, εἶναι ἡ πρώτη αὐτοῦ πατρίς, μ' ὅλον ὅτι ἡ δυτικὴ Ὠκεανία, καὶ ἡ ἐν αὐτῇ νῆσος Σουμάτρα ἐξάγουσι τὴν μεγαλύτεραν αὐτοῦ ποσότητα. Τὸ καλλήτερον ὅμως

εἶναι τὸ ἐκ τῆς Μαλαβάρ συναγόμενον. Συναριθμοῦντες δὲ ὅλον τὸ ἐκ τοῦ παραλίου τούτου ἐξαγόμενον πέπερι, μετὰ τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τῆς ἀνατολικῆς παραλίας τῆς χερσονήσου τῆς Μαλάκκας, καὶ τῶν περιχώρων τῆς Μαλάκκας εἰς τὸ δυτικὸν μέρος τῆς χερσονήσου ταύτης, καθὼς ἀκόμη καὶ τὸ ἐκ τῶν ἀνατολικῶν παραλίων τοῦ κόλπου τῆς Σιάμης, καὶ τὸ ἐκ τῆς (ἐξαρτωμένης ἐκ τοῦ Ἀννάμ) Καμπούας, δυνάμεθα νὰ ἐκθέσωμεν τὸ ὅλον τοῦ ἐξαγομένου ἐκ τῆς Ἀσίας πεπέρως εἰς σχεδὸν 17,000,000 λίτρ., ἐξ ὧν μέγα μέρος εἰσάγεται εἰς τὴν Κίναν, καὶ ἄλλας χώρας τῆς Ἀσίας, ἐνθα τὸ φυτὸν τοῦτο δὲν βλαστάνει, ἂν καὶ ἀναζητῆται ἀρκετὰ.

ΚΙΝΝΑΜΩΜΟΝ. Τὸ ἀληθές Κιννάμωμον (καννέλλα) συνάγεται ἐκ τῶν νήσων τῆς Ἀσίας, κυρίως ἐκ τῆς νήσου Κεϋλάνης καὶ μέρους τῆς Κοκινκίνας ἐντὸς τοῦ 15^{ου} καὶ 16^{ου} παραλλήλου. Ἡ κυριώτερα ἐξαγωγή διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τοὺς ἐπισημοτέρους τόπους αὐτῆς τῆς Ἀσίας ἐκτιμᾶται ἕως 800,000 λίτρ., σχεδόν.

ΒΑΜΒΑΚΙΟΝ. Ἐξ ἀρχαιοτάτων χρόνων ἡ Ἀσία παρέχει τὸ μεγαλύτερον μέρος τοῦ παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις ἐν χρήσει βαμβακίου. Μετὰ τὴν καλλιέργειαν μ' ὅλον τοῦτο τοῦ φυτοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὰς ἠνωμένας πολιτείας καὶ τὴν Βραζιλίαν, τὸ μέρος τοῦτο τοῦ κόσμου προμηθεύει τὴν πρώτην ὕλην εἰς τ' ἀναρίθμητα ἐργαστᾶσια τῆς Εὐρώπης. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα δὲ ἡ Ἰνδία ἐξάγει ἀκόμη ἀρκετὴν ποσότητα, μάλιστα δὲ διὰ τὴν Κίναν καὶ τὴν Ἀγγλίαν. Καὶ ἡ Ὀθωμανικὴ δὲ Ἀσία παρέχει ἀρκετὴν ποσότητα, ἂν καὶ κατωτέρων ἐκείνης. Ἡ ὅλη ἐξαγωγή μ' ὅλον τοῦτο τοῦ Ἀσιατικοῦ βαμβακίου διὰ τ' ἄλλα μέρη τοῦ κόσμου εἶναι πολλὰ μικρά, μ' ὅλον ὅτι ἡ Ἀσία μόνη παρέχει ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐξαγομένου ἐπὶ τῆς γῆς βαμβακίου. Ἄλλ' εἰς τοῦτο δὲν πρέπει νὰ θαυμάσωμεν ἂν ἀναπολήσωμεν ὅτι οἱ πλειότεροι ἐν γένει τῶν κατοίκων τοῦ μέρους τούτου, κατὰ τὴν διασκεκαυμένην καὶ τὴν εὐκρατον ζώνην, ἐνδύονται κυρίως μὲ βαμβάκιον.

174 ΙΝΔΙΚΟΝ.—ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ—ΜΕΤΑΞΑ.

ΙΝΔΙΚΟΝ. Τὸ Ἰνδικὸν (χυδ. λουλάκιον) ἐξέρχεται ἐκ φυτοῦ τινός, ὅπερ πολλοὶ μὲν διΐσχυρίζονται ὅτι εἶναι ἰδίως γέννημα τῆς Ἀσίας, ἀλλ' ὁ Χουμβώλδοτος ἀπέδειξεν ὅτι εἶναι ἐπίσης καὶ τῆς Ἀμερικῆς. Ἐγίνε δὲ ἡ βαφὴ αὕτη πρὸ χρόνων τινῶν ἐν ἑκ τῶν κυριωτέρων προϊόντων τῆς Ἀγγλικῆς Ἰνδίας, ἀφότου μάλιστα διεδόθη ἡ καλλιέργεια αὐτοῦ κυρίως μετὰ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης Ἐσπαντακτηρίδος ἢ Βεγγαλίᾳ παρέχει οὐ μόνον τὴν μεγαλύτεραν αὐτοῦ ποσότητα παρ' ὅποιανδήποτε ἄλλην χώραν, ἀλλὰ καὶ τὴν καλητέραν ποιότητα μετὰ ταῦτα δ' εἶναι ἡ χώρα τοῦ Γιννεβελλύου ἐμπεριλαμβανομένου εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Μαδράς, τὸ προϊόν τῆς ὁποίας δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς δεκατημόριον τοῦ τῆς Βεγγαλίας. Γενικῶς δὲ δυνάμεθα νὰ εἰπωμεν ὅτι ἡ ἐξαγωγή τοῦ πολυτίμου τούτου προϊόντος ἐκ τῆς Ἀσίας ἀναβαίνει σχεδὸν εἰς 10,000,000 λίτρας.

Ἐκ τῶν προϊόντων τοῦ ζωικοῦ βασιλείου ὅσα ἀποτελοῦσι μέρος τῶν ἐξαγομένων ἄρθρων ἐκ τῆς Ἀσίας, θέλομεν περιορισθῆναι ἀναφέρωμεν μόνον περὶ τῶν μαργαριτῶν, τῆς μετάξης καὶ τῶν μηλωτῶν.

ΜΑΡΓΑΡΙΤΑΙ. Τὰ Ἀσιατικὰ παραθαλάσσια παρέχουσι τὰς δύο πλουσιωτέρας καὶ ἐπισημοτέρας καθ' ὅλην τὴν ὑψηλίον ἀλιείας τῶν μαργαριτῶν. Καὶ ἡ μὲν ἐξ αὐτῶν εἶναι κατὰ τὴν δυτικὴν ὄχθην τῆς νήσου Κεϋλάνης εἰς τὴν Ἀγγλικὴν Ἀσίαν, ἡ δὲ ἄλλη εἰς τὰς ὄχθας διαφόρων νήσων τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ἐξ ὧν ἡ Βαχερῖν φαίνεται ὅτι εἶναι τὸ κέντρον αὐτῶν ἢ δευτέρα μάλιστα ἀλιεία εἶναι ἡ πλουσιωτέρα τὴν σήμερον ἐξ ὅλων ὅσας γινώσκωμεν. Ὁ ἐν Ἀβουχερὲρ Ἀγγλος διοικητὴς Βίλσον ἐκτιμᾷ τὸ ἐτήσιον προϊόν των ἔως 5,000,000 Φράγκ. 1500 δὲ πλοιάρια χρησιμεύουσι κατ' ἔτος διὰ τὸν σκοπὸν τούτον.

ΜΕΤΑΞΑ. Μ' ὅλον ὅτι εἰς τὰ ἐργοστάσια τῆς Περσίας, εἰς τὴν Συρίαν καὶ τὴν Ἑλλάσσονα Ἀσίαν, καθὼς ἀκόμη καὶ εἰς τὰ πολυάριθμα ἐργοστάσια τῆς Ἰνδίας καὶ Κίνας δαπανᾶται ἀρκετὴ μέταξα, καὶ μ' ὅλα ταῦτα αἱ χώραι αὗται ἐξάγουσι μέγα μέρος αὐτῆς ἀκατέργαστον.

Κατ' ἀκριβεῖς δὲ λογισμοὺς ἀνάγεται ἡ ὀλικὴ ἐξαγωγή τῆς μετάξης ἐκ τῶν μερῶν τούτων εἰς σχεδὸν 4,300,000 λίτρας.

ΜΗΛΩΤΑΙ. Αἱ παγώμεναι ἔρημοι τῆς Σιβηρίας, τὸ ἀνατολικὸν μέρος τοῦ Οὐράλ, καὶ τὸ βόρειον τοῦ Ἀλταΐ οὔσαι ἡ πατρίς τοῦ σαμουρίου, τοῦ κακουμίου, τῆς ἐνυδρίδος, τῶν καστόρων, τῶν ἀλωπέκων καὶ ἄλλων ζῶων παρέχουσι ἐν τῶν κυριωτέρων ἄρθρων τοῦ ἐμπορίου τῆς ἐξαγωγῆς τῆς Ἀσιατικῆς Ρωσσίας ἂν δὲ καὶ ὁ ἀριθμὸς τούτων ζῶων ὀλιγοστεύῃ καθ' ἑκάστην, καὶ καὶ μ' ὅλον τοῦτο φαίνεται ὅτι τὸ ἐτήσιον προϊόν τῶν ἐξαγομένων μηλωτῶν διὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὰς ἄλλας χώρας τῆς Ἀσίας δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ σχεδὸν εἰς 7,000,000 Φράγκ.

Ἀφίροντες δὲ κατὰ μέρος τοὺς ἀδάμαντας καὶ τοὺς ἄλλους πολυτίμους λίθους, ἐξ ὧν τοσοῦτον πλουτοῦσιν αἱ μεσημβριναὶ χώραι τῆς Ἀσίας, καὶ ὅτινες εἶναι οἱ καλητέροι ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε γινωσκομένων, καθὼς καὶ τὰ συνηθέστερά της μέταλλα, περιοριζόμεθα ἤδη νὰ διαλάβωμεν περὶ τοῦ χρυσοῦ, τῆς πλατίνας καὶ τοῦ ἀργύρου ἅτινα ἐξάγονται ἐκ τῆς Σιβηρίας. Ἐὰ τρία ταῦτα πολύτιμα μέταλλα, μάλιστα δὲ τὰ δύο πρῶτα, εὐρίσκονται εἰς αὐτὴν ἀφθόνως, καὶ ἐσχάτως ἀκόμη ἀνεκαλύφθησαν εἰς τὸ Ἀλταΐ πλούσια μεταλλεῖα χρυσοῦ, διὰ τὸ ὅποιον τὸ προϊόν τοῦ μέρους τούτου τῆς Ρωσικῆς αὐτοκρατορίας δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ εἰς 33,840 μάρκας χρυσοῦ, εἰς 8,560 μάρκας πλατίνας καὶ εἰς 87,300 μάρκας ἀργύρου. Διὰ νὰ λάβωμεν δὲ ἰδέαν ἐντελῆ τοῦ ἐξαγομένου χρυσοῦ εἰς τὸ μέρος τοῦτο τῆς Ἀσίας, ἀρκεῖ ν' ἀναπολήσωμεν ὅτι περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος καθ' ὄνυχρον δηλαδὴ ἦνθουν μεγάλως τὰ μεταλλεῖα τοῦ νέου Κόσμου, ἅπας ὁ ἐκ τῆς Ἀμερικῆς ἐξαγόμενος χρυσὸς δὲν ὑπερέβαινε τὰς 46,000 μάρκας, ἐξ ὧν ἡ Νέα Γρανάδα παρεῖχε τὰς 20,800, τὸ Χιλὶ τὰς 12,450. Ἡ Ρωσικὴ Ἀσία λοιπὸν παρέσχε μόνη τέσσαρα ἑβδομα ὅλου τοῦ ἐξαγομένου χρυσοῦ ἐκ τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸ

1803· μετά ταῦτα δ' ἀνεκαλύφθησαν τὰ μεταλλεῖα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, ἅτινα κατὰ τὸ 1834 ἔδωσαν 8,254 μάρκας χρυσοῦ· ἐπειδὴ δὲ ὄλος ὁ ἐκ τῆς Ἀμερικῆς ἕξι· χθεὶς χρυσοῦ κατὰ τὸ 1835 δὲν ἀνέβη τὰς 41,000 μάρκας, τὸ προϊόν τῆς Ῥωσικῆς Ἀσίας (κατὰ τὸ 1837) εἶναι σχεδὸν ἴσον μὲ τὸ τοῦ νέου κόσμου, διὰ τῆς διαφορᾶς μόνον τριῶν εἰκοστημορίων.

Σημ. Ἡ π ῆ ὥ τ η δ ι α ἰ ρ ε σ ι ς, παρεκτός τοῦ τείνου, τῆς μεταξῆς, τοῦ βαμβακίου, τοῦ Ἰνδικοῦ, τῶν μαργαριτῶν, τοῦ ζαχάρου, τοῦ πεπέρου καὶ τοῦ κινναμῶμου, παρέχει ἀκόμη καὶ χαλκόν, κασσίτερον, χρυσόκολλα, ἰδιόργυρον, ψευδάργυρον (ζιγκόν), ὄστρακό-δερμα χελώνης, ἀρώματα, μαζάρβαρον, κάμφوران, γομμάλακταν, μοναδικὰ τινὰ εἶδη ξύλων, λουβία, σαπφείρους καὶ ἄλλους πολυτίμους λίθους, πορφυράνην καὶ ἄλλα. Εἰσάγονται δὲ εἰς αὐτὴν παρεκτός τοῦ ὀπίου, αἱ μηλωταὶ τῆς Σιβηρίας καὶ Δυτικῆς Ἀμερικῆς, διάφορα παρεσκευασμένα φάρμακα, καὶ πολλοτάτα προϊόντα τῆς Ἑυρωπαϊκῆς φιλοπονίας, πρὸ πάντων μάλιστα βουχικὰ, σιδηρικά, ἑλεκτὰ, διάφορα κειμήλια κτλ.— Εἰς τὴν δευτέραν διαίρεσιν, παρεκτός τοῦ ὀπίου, τοῦ βαμβακίου, τοῦ καφέ, ζαχάρου, κινναμῶμου καὶ πεπέρου, ὑπάρχουσι αἱ περιφέρειαι Ἰνδικαὶ μουσολῖναι, τάπητες, σάβια, ξηροὶ καρποὶ εἰς μεγάλην ποσότητα, διάφορα εἶδη ὀπίων, μάλιστα τῆς Χίου, τῆς Σάμου καὶ τῆς Κύπρου, κόμμι, σταφίδες Βρουλιῶν καὶ Καραβουρῶν, κτλ. ἵπποι, ἀμμηλοὶ, μαλλία προβάτων, δερμάτα, ἤλεκτρον, κηκιδία, κρόκος, τριανταφυλλόλαδον, γικοτιανή, ἀδάμαντες, σάπφειροι, διάφοροι πολυτίμοι λίθοι, χαλκός, σίδηρος κτλ. κτλ. Τὰ κυριώτερα δὲ εἰσαγωγίμα εἶδη εἶναι τὰ αὐτὰ καὶ τῆς πρώτης διαιρέσεως, παρεκτός τοῦ ὀπίου, ἐξ οὗ οἱ τόποι οὗτοι παρέχουσι τὸ μεγαλύτερον μέρος καὶ τῆς καλλιέρας ποιότητος.— Τῆς Τρίτης διαίρεσεως τὰ εἰσαγωγίμα ἀρθρα εἶναι (παρεκτός τοῦ χρυσοῦ, τῆς πλατίνας, τοῦ ἀργύρου, τῶν μηλωτῶν) χαλκός, σίδηρος, μαχαλίτης λίθος καὶ ἄλλα μεταλλικὰ προϊόντα, ἔρια, προϊόντα τῆς ἀλιείας, ἄλας κτλ. Καὶ ταῦτα μὲν τῆς Ῥωσικῆς Ἀσίας. Τὸ δὲ ἀνεξάρτητον Τουρκιστάν παρέχει βαμβάκιον κλωσμένον καὶ εἰς πανικὰ, ἵππους, εἶδη πολυτίμων τιμῶν λίθων, μεταξιά, μηλωτάς, ξηροὺς καρποὺς κτλ. Τὰ δὲ εἰσαγωγίμα εἶναι ὡς καὶ τῶν ἄλλων σχεδὸν διαιρέσεων.

ΤΟ ΑΠΟ ΔΑΝΙΑΣ ΑΧΡΙ ΣΜΥΡΝΗΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΝ ΜΟΥ

Ἐπειδὴ καὶ οἱ τὰ βόρεια τῆς Εὐρώπης μέρη κατοικοῦντες, φοβούνται πολὺ τὴν θερμότητα τῶν μεσημβρινῶν καὶ ἀνατολικῶν κλιμάτων, διὰ τε τὴν αἰφνῆδιον μεταβολὴν (ἣτις πολλάκις ἐπιφέρει διαφορὸς ἀσθενείας καὶ πάθη), καὶ διὰ τὰ βλαπτικὰ τοῦ Νότου ζυῦφια, διὰ τοῦτο κ' ἐγὼ ἀπεφάσισα, μετὰ τῆς ἐκ τριῶν ἐφήβων καὶ δύο παιδῶν συνισταμένης οἰκογενείας μου, ν' ἀρχίσω τὸ ταξείδιόν μου ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον μῆνα, καὶ νὰ τελειώσω αὐτὸ ἀνέτως, Θεοῦ εὐδοκούντος, ἐντὸς δύο σχεδὸν μηνῶν.

Περὶ τὰς ἀρχὰς λοιπὸν τοῦ παρελθόντος Ὀκτωβρίου ἐπέβημεν εἰς τὸ τακτικῶς διαπλέον μεταξὺ τῆς μητροπόλεως Κοπεγχάγης καὶ τῆς ἐμπορικώτατης πόλεως τοῦ Δουκάτου Σλεσιμβούργου Δανικὸν ἀτιόπλοιον. Διὰ νὰ φθάσῃ δέ τις διὰ τῆς ὁδοῦ ταύτης εἰς τὴν πρώτην τῆς Γερμανίας χώραν, τὸ Ἀρβούργον, πρέπει διὰ θαλάσσης μὲν νὰ διέλθῃ τεσσαράκοντα περίπου μιλία, διὰ ξηρὰς δὲ εἰκοσιν. Οἱ παραπλέοντες δὲ, μάλιστα τὸ θέρος, τὰ μέρη ταῦτα, ἀπαντᾶσιν ὠραιότατα θεάματα, δηλαδὴ πολλὰς καὶ μακρὰς νήσους, αἵτινες φαίνονται ὡς σειραὶ λόφων κεκοσμημένων ἀπὸ δένδρα, ἀπὸ ἀγροὺς σιτοφόρους, καὶ ἀγροκήπια καὶ ἐκκλησίας. Αἱ Δανικαὶ νῆσοι εἶναι τὸ Ἀρχιπέλαγος τῆς Βαλτικῆς θαλάσσης.

Περιηγούμενός τις ὄχι μόνον διὰ νὰ ἴδῃ τὸν κόσμον, ἀλλὰ διότι ἐπιθυμεῖ νὰ γνωρίσῃ τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν διαφόρων λαῶν, καὶ ἐκ τούτων, καθὼς καὶ ἐκ τῆς διαφορῶν θρησκευτικῆς καὶ πνευματικῆς αὐτῶν καταστάσεως, νὰ πολλαύσῃ ὅσα συντείνουσι εἰς ἀσφαλῆ γνώσιν καὶ πείραν τοῦ παρελθόντων, καὶ ἐλπίδα στερεάν τοῦ μέλλοντος, ὀφείλει νὰ ἦναι ἐφωδιασμένος μὲ ἀρκετὰς ἱστορικὰς καὶ φιλολογικὰς γνώσεις, νὰ ὀμιλῇ ἑλευθέρως τουλάχιστον μίαν, καὶ νὰ ἐννοῇ ὅπως οὖν καλῶς τρεῖς τῶν ἐπισημοτέρων τῆς Εὐρώπης γλασσῶν, ἦτοι τὴν Γερμανικὴν, τὴν Ἀγγλικὴν

καὶ τὴν Γαλλικὴν. Ἐκεῖνος δὲ ἤθελεν εἶσθαι ἄριστος περιηγητὴς εἰς τὴν Εὐρώπην ὅστις ἠτύχει νὰ γνωρίζῃ ἐντελῶς τὰς γλώσσας ταύτας. Τὰ ἀντικείμενα ὅμως τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως εἶναι τοσοῦτον ἐκτεταμένα, ὥστε δὲν εἶναι δυνατόν ὅς τις ἐσπούδασε κάμμίαν τῶν κατ' ἐξοχὴν ἐπιστημῶν, ἢ τὴν Θεολογίαν, ἢ τὴν Ἱστορίαν, ἢ τὴν Ἱατρικὴν ἢ τὴν Μαθηματικὴν καὶ Φυσικὴν, νὰ καυχῆθῃ ὅτι γνωρίζει ὅλα ταῦτα ἐντελέστατα, καὶ ὅτι εἶναι σύγχρονως καὶ ἄριστος φιλόλογος καὶ Γραμματικός. κτλ.

Τὰ μεταξὺ τῆς Δανίας καὶ Γερμανίας σύνορα συγκροτοῦν τὸ Δουκάτον Ὁλστέϊν, τοῦ ὁποίου οἱ κάτοικοι, μ' ὄλονθι εἶναι Γερμανοὶ, ὑπόκεινται εἰς τὸν βασιλέα τῆς Δανίας, ὅς τις καὶ καθ' οὐδὲ αὐτοῦ, συμπεριλαμβάνεται εἰς τὴν Γερμανικὴν συμμαχίαν. Πρὸς νότον τοῦ Δουκάτου τοῦτου ῥέει ὁ ποταμὸς Ἐλβας, παρὰ τὸν ὁποῖον κεῖνται αἱ μεγάλαὶ ἐμπορικῶταται πόλεις Ἀλτῶνα καὶ Ἀμβούργον, ἔχουσαι ὁμοῦ κατοίκους 150,000, καὶ ἡ μὲν πρώτη (ὡς ἀνήκουσα εἰς τὸ Ὁλστέϊν) ὑπόκειται εἰς τὴν Δανίαν, ἡ δὲ ἄλλη, εἶναι μία τῶν αὐτονόμων ἐκείνων τῆς Γερμανίας πόλεων, ἧτις, κατὰ τὸν μεσαιῶνα μάλιστα, πολυᾶρθισμος οὔσα καὶ ἐνδοξος, καὶ μὲ πολλοὺς διαφόρους ἐμποριοὺς τόπους σχετιζομένη, συνέστησεν ὡς βασιλείαν ἐμπόρων τὴν περιώνυμον ἐκείνην ἐταιρίαν καλουμένην Ἀνσεατικὴν. Τὸ Ἀμβούργον καὶ ἡ Ἀλτῶνα ἔχουν τὴν σήμερον τὰ τρίτεια τῶν ἐμπορικῶν τῆς Εὐρώπης πόλεων, ἐνῶ μόνον τὸ Λονδίνον καὶ Ἀμστελῶδαμον ὑπερβαίνουσιν αὐτάς. Ὅπου δὲ ὑλικά καὶ ἐμπορικὰ φροντίδες ἐπισχόλησαν τοὺς ἐγκατοίκους, φυσικὸν ὅτι ἐκεῖ παρημελήθησαν ἡ καλλιέργεια καὶ ἡ μόρφωσις τοῦ πνεύματος καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν. Εὐρίσκονται μ' ὄλον τοῦτο εἰς τὸ Ἀμβούργον ὅλαι αἱ εὐκολαί τοῦ καλῶς ζῆν, καὶ δύναται τις νὰ περάσῃ εἰς αὐτὴν Σαρδαναπαλικῶς, τρώγων καὶ πίνων τὰ ἡδύτερα καὶ νοστιμώτερα φαγητὰ καὶ ποτὰ τοῦ κόσμου. Ἐχει δ' ἡ πόλις αὕτη καὶ δημόσια τινα καταστήματα, ἐξ ὧν ἡ ἐμπορικὴ λέσχη εἶναι ἐπίσημος, καὶ πολλοὺς μεγαλο-

πρεπεῖς τῶν ἐμπόρων οἴκους. Ὡς πρὸς τὴν θέσιν δὲ διόλου δὲν δύναται νὰ συγκριθῇ μετὰ τῆς Κοπεγχάγης, οὐδ' ἔχει πολλὰς ὠραίας πλατείας, μ' ὄλον ὅτι φαίνεται ὅτι τὰ νῦν θέλει λάβει καλῆτέρα, διότι εἶναι πασίγνωστον ὅτι πρὸ ἐνὸς χρόνου μεγάλη καὶ φοβερά ἐπιπέσασα εἰς αὐτὴν πυρκαϊὰ κατηνάλωσε τὸ τρίτον μέρος τῆς. Ἦτο δὲ τὸ Ἀμβούργον πρὶν ὄχυρά πόλις, ἀλλὰ πολλὰ ἐπὶ Ναπολέοντος παθοῦσα, ἔχασε καὶ τὸ ὄχρωμάτης καὶ τὸ παλαιόν της περιτείχισμα, ὅπερ εἶναι ἤδη εὐάρεστος καὶ τερπνότατος κῆπος, εἰς τὰ περίξ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ συνήθης τῶν κατόικων περίπατος.

Μόλις διέρχεται τις τὸν βορρᾶν ἢ τὰς Δανικὰς νήσους, καὶ εὐθὺς βλέπει καὶ ἀκούει τὴν διαφορὰν τῶν λαῶν, ἦτοι τῶν Γερμανῶν καὶ Δάνων ὁ τρόπος καὶ τὸ πολίτευμα τοῦ βίου, τὸ σχῆμα τῶν οἰκιῶν, τὰ φορέματα, καὶ πρὸ πάντων ἡ γλώσσα καὶ τὰ ἦθη εἶναι πάντῃ διάφορα, ἦγον ἕκαστον ἔθνος εἶχε καὶ ἔχει τὰς ἰδίας αὐτοῦ σωματικὰς τε καὶ πνευματικὰς ιδιότητας, αἰτινὰς καὶ ἰδίως τὸ καταστῆναι ἔθνος· καὶ ἡ ἱστορία ἀποκαλεῖ, συμφώνως μὲ τὴν γνώμην μας, τυράννου καὶ καταδιώκτας ἐκείνους ὅσοι εἶτε μὲ τὴν λεοντήν εἶτε μὲ τὴν ἀλωπεκὴν ἐπροσπάθησαν νὰ ἐξαλείψωσι τὸν ἰδιάζοντα χαρακτῆρα ἔθνους τινὸς, ἐπιχειρισθέντες τοῦτο διὰ τῆς γλώσσης ἢ μᾶλλον διὰ τῆς θρησκείας, ἅτινα χαρακτηρίζουν τὰ ἔθνη. Ἄθλιος τῶνόντι ὁ λαὸς ὁ μὴ γινώσκων τὴν γλώσσαν τῶν προγόνων του! Ἄθλιεστερος δὲ ὅστις χαριζόμενος ἢ φοβούμενος τοὺς ἀνθρώπους μεταβάλλει τὴν πίστιν τῶν προπατόρων του!—Ὅλοι ἐν γένει οἱ κάτοικοι τῆς γῆνιου σφαίρας ἔχουν ἀπ' ἀρχῆς τὴν αὐτὴν γένεσιν, καὶ εἶναι χρεῖς ἐκάστου νὰ θεωρῇ ὅλους, ἂν καὶ διαφόρους κατὰ τὸ χρῶμα, τὰ ἦθη, τὴν γλώσσαν καὶ τὴν θρησκείαν, ὡς ἀδελφοὺς καὶ τέκνα μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, χωρὶς νὰ καταφρονῇ ἀγερώχως τὸ φρόνημα ἀγεννὸς, ἀλλὰ, καὶ ἂν θέλῃ νὰ τὸ ἀντιπολεμήσῃ μάλιστα, νὰ τὸ κάμῃ μόνον μὲ τὰ ὅπλα τοῦ πνεύματος καὶ τῆς πειθοῦς. Εἶναι τῶνόντι μωρὸν, κατὰ τὴν γνώμην μου, νὰ ἐλπίζωμεν

ἔτι ὅλοι οἱ τοῦ κόσμου τούτου κάτοικοι δύνανται ποτε νὰ συμφρονήσωσιν.

Οἱ Γερμανοὶ μετὰ τῶν Σκανδιναυῶν εἶναι ἐκ τῶν ἀρχαιοτάτων τὴν σήμερον κατοίκων τῆς Εὐρώπης, ἐκπαλαί εἰς τρεῖς διαμεμερισμένοι φυλὰς, τοὺς Σάξους, δηλαδή, τοὺς Φράγκους, καὶ Σοαβούς, οἵτινες καὶ οὐδέ ποτε ἠφάνισθησαν, ἂν καὶ ὁ πολιτικὸς διαμοιρασμὸς αὐτῶν ἀνέστρεφε πάντα. Αὐταὶ δὲ αἱ τρεῖς περιώνυμοι τῆς Γερμανίας γενεαὶ ἔχουσι μὲν, ὡς εἰς τὴν Σκανδιναυίαν, τὰς ἰδίας τῶν διαλέκτους, τὴν αὐτὴν γραφομένην ὅμως γλῶσσαν, τὴν ὁποίαν γνωρίζουν ὅλοι ἀπὸ Ἀμβούργου πρὸς βορρᾶν μέχρι τῆς Τεργέστης πρὸς νότον, καὶ ἀπὸ τὴν Βιέννην πρὸς ἀνατολὰς ἕως εἰς τὸ Στρασιμβούργον πρὸς δυσμὰς. Ἐχουν δ' ὅλοι οἱ Γερμανοί, καὶ κατ' ἐξοχὴν οἱ Σάξοι, ἰδίαν πνευματικὴν εὐφυΐαν, καὶ ἀγαθοῦν πλειότερον τῶν ἄλλων ἔθνῶν νὰ ἐρευνῶσι τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων καὶ τὰς αἰτίας τῶν ὄντων. Διὸ καὶ δύναται τις νὰ εὕρῃ εἰς τὴν Γερμανίαν παρὰ πολλοὺς φιλοσόφους, καὶ ἀρκετὰ τῆς φιλοσοφίας συστήματα. Ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν δὲ εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ Γερμανοὶ διαμερίζονται εἰς δύο μάλιστα μεγάλας ἐκκλησίας, ἧτοι τὴν τῶν Διαμαρτυρομένων καὶ τὴν τῶν Ῥωμαίων, καὶ ὅτι, ὡς πληροφορούμεθα διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας τῆς Γερμανίας, τίποτε δὲν ἀνεχαίτισε τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν κλῆρον τῶν διαμαρτυρομένων τῆς Γερμανίας, καὶ κατὰ τοὺς τελευταίους ἀκόμη τούτους καιροὺς, νὰ πράξωσιν ὅσα κατέκριναν εἰς ἄλλους.

Τὰς παρεκβάσεις ταύτας, ἂν καὶ συντόμους διὰ τὰ στενὰ τῶν ὀρίων, ἔκρινα ἀναγκαίως εἰς τὸν σκοπὸν μου, καὶ ἐλπίζω ν' ἀναπτύξω αὐτὰς ἐπομένως, ἀναφέρων γενικώτερον περὶ τῶν ἡθῶν καὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως — Ἡδὴ δὲ ἄς ταξειδεύσωμεν ὀλίγον μακρότερα.

Διατρίψαντες ἕξ ἡμέρας εἰς τὸ Ἀμβούργον, καθ' ἃς ἴσκειτόμεθα μᾶλλον περὶ τοῦ ταξειδίου μας, ἀνεχωρήσαμεν καὶ ἐκεῖθεν διὰ τὸ Βερολίον, ἐμβάντες εἰς μισθωτὴν ἄμαξαν, ὅπου καὶ ἐφθάσαμεν εἰς διάστημα τεσσ-

σάρων ἡμερῶν. Μέχρις οὗ νὰ ἴδωμεν τὴν Μητρόπολιν τῆς Πρωσσίας, δὲν ἀπνητήσαμεν οὐδὲν ἕτερον ἄξιον λόγου· ἀλλὰ πρέπει μόνον κατὰ χρῆος νὰ ἐπαινέσωμεν τοὺς εὐθεεῖς καὶ ὠραίους δρόμους τοῦ δουκάτου Μεγκλεμβούργου καὶ τοῦ βασιλείου τῆς Πρωσσίας. Ἡ κατάστασις ὅμως τῶν χωρικῶν φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι καλὴ, καὶ οἱ ἀγροῖ των, ὄντες φυσικὰ ἄκαρποι, συχνάκις ὁμοιάζουν μ' ἐρήμους.

Διελευθόντες δὲ τὴν μεγάλην ταύτην ἐρημον τρόπον τινοῦ, ἤλθομεν ἀνεπαισθῆτως εἰς Βερολίνον, ἢ μᾶλλον εἰς τὸν βασιλικὸν κήπον, τῶν καὶ θερινὸν ἀνάκτορον, Ἀρλοτερβούργου, καὶ εἰς ἓν δὲ τῶν κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Βρανδεμβούργου πέντε προαστείων, εἶναι ἡ μητρόπολις τῆς ἐκ τῶν ἐρειπίων πολλῶν δυναστειῶν συλλεγείσης μοναρχίας τῶν Προύσσων. Ἄν ἡ πόλις αὕτη εἶχε τὴν θέσιν τῆς Δρέσδης ἢ τῆς Κοπεγχάγης, ἤθελεν εἶσθαι ἡ ὠραιότατη τῶν εἰς ἐμὲ γνωστῶν πόλεων, πλὴν τώρα δύναται νὰ θεωρηθῇ τῆς δευτέρας τάξεως, ἂν καὶ αἱ ἀγυαὶ αὐτῆς ἦναι πλατεῖαι, ἴσαι, καὶ ἐκ μεγάλων οἰκιῶν κεκοσμημέναι. Μεταξὺ δὲ τῶν πολλῶν αὐτῆς καταστημάτων, τῶν ἐπίσης σχεδὸν εὐρισκομένων καθ' ὅλας τῆς Εὐρώπης τὰς μεγάλας μητροπόλεις, ἀξιολωγώτερα εἶναι τὸ Αἴγυπτιακὸν Μουσεῖον καὶ τὸ Πανεπιστήμιον, τὸ μὲν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀξιοσημειῶτων ἀρχαιοτήτων, τὸ δὲ, διότι εἰς τὰς ἡμέρας μας ἔχει πλειοτέραν τάσιν ὡς πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν παρὰ τ' ἄλλα τῶν Διαμαρτυρομένων Πανεπιστημίων. Τοῦτο δὲ λαβὸν ἤδη ἀξίους καὶ περιωνύμους καθηγητάς, ἔσυρε πλῆθος πολὺ μαθητῶν. Ἡ δὲ νέα φιλοσοφικὴ δόξα, καλουμένη Ἐγγελιανισμὸς, (ὅστις καὶ τῶντι εἶναι νέον τι τοῦ Πανθεισμοῦ εἶδος) προῆλθεν ἀπὸ τοῦ Βερολίνου τὸ πανεπιστήμιον. Κεῖται δὲ ἡ μητρόπολις αὕτη παρὰ τὸν μικρὸν ποταμὸν Σπρέον, καὶ ἔχει ἕως 250,000 κατοίκους.

Ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ σχεδίασμα τοῦ ταξειδίου μας ἐπεθυμούσαμεν νὰ φθάσωμεν ὅσον τὸ δυνατόν γρήγορα εἰς Βιέννην, πλὴν νὰ ἴδωμεν καὶ τὰς μεγαλητέρας πόλεις, διὰ

τοῦτο ἀπεφάσισα νὰ ὑπάγωμεν διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀπὸ τὸ Βερολίνον εἰς τὴν Λειψίαν, καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Δρέσδην. Οἱ σιδηρόδρομοι καὶ τὰ ἀτμόπλοια εἶναι τῶντι τὰ θαυμασιώτατα τῆς Ἐκατονταετηρίδος μας ἐφευρήματα, τὰ ὁποῖα, ἂν καὶ δὲν ἦναι τοσοῦτον λαμπρά ὡς πρὸς τὰ πνευματικὰ προτερήματα, παρέχουσιν ὅμως δόξαν μεγάλην εἰς αὐτὴν διὰ τὴν πρόοδον τῆς Μηχανικῆς καὶ τῶν Μαθηματικῶν. Τὸ ἐπ' ἐμέ, ὁμολογῶ ὅτι δὲν μὲ ἀρέσκουν τοσοῦτον αἱ ἐφευρέσεις τῶν καιρῶν τούτων, αἵτινες φαίνονται ὡς μηδαμινοὶ κόποι τῆς ὕλης, ἀναγκαζούσης τοὺς υἱοὺς ἢ δούλους τῆς νὰ παριστάωσι δι' αὐτῶν τὴν κορυφότητα τῆς ψυχῆς καὶ τῶν στοχασμῶν των. Ἄλλ' ὅταν τις σπεύδῃ νὰ ἐκτελέσῃ τὸν σκοπὸν του, καλὰ εἶναι καὶ τ' ἀτμόπλοια καὶ οἱ σιδηρόδρομοι, μ' ὅλον ὅτι, τὴν νύκτα μάλιστα, φαίνονται ὡς μηχαναὶ τοῦ ἄθου, συνεχῶς ἀναπέμπουσαι καπνὸν μέλανα, ἀνθρακας καὶ τέφραν πεπυρωμένην. Εἰς ἡμίσειαν ἡμέραν ἐφθάσαμεν εἰς Λειψίαν, καὶ ἐκεῖθεν, μετὰ δύο ἡμέρας, εἰς Δρέσδην ἐντὸς τεσσάρων ὥρῶν, εἰς τὰς ὁποίας διηλύσαμεν δέκα τρεῖς Γερμανικὰς λεύγας.— Ὅλοι οἱ μεγαλέμποροι ὄχι μόνον τῆς Εὐρώπης, ἀλλὰ καὶ τῆς Ἀνατολῆς, γνωρίζουν καλῶς τὰς τρεῖς πανηγύρεις τῆς Λειψίας. Ἡ πόλις αὕτη τῆς Σαξωνίας ἔχει παλαιὸν πανεπιστήμιον (συστηθὲν τὸ 1408), ὠραῖα οἰκοδομήματα, εὐαρέστους κήπους καὶ κατοικ. 44,000. Εἶναι δ' ἡ πόλις αὕτη ὡς ἡ πηγὴ τῶν Ὑπογραφικῶν καὶ Βιβλιοπωλείων ὅλης τῆς Γερμανίας. Γενικῶς δὲ οὐδὲν ἕτερον ἔθνος εὐρίσκειται ἐνασχολούμενον τοσοῦτον νὰ κάμῃ βιβλία ὅσον οἱ Γερμανοὶ, καὶ εἶναι ἀξιοθαύμαστος ὁ καθ' ἑξαμηνίαν ἐκδιδόμενος εἰς Λειψίαν κατάλογος τῶν νεοτυπομένων βιβλίων. Ὅτι δὲ τὰ πλείοτερα αὐτῶν εἶναι μηδενὸς λόγου ἄξια, ἢ μετατυπωμένα, ἢ μεταφρασμένα, καὶ ὀλίγα μόνον πρωτότυπα καὶ μετ' ἐπιστάσιος ἐκδεδομένα, εὐκόλως βέβαια δύναται νὰ τὸ ἐννοήσῃ ἕκαστος.

(ἀκολουθεῖ)

Ὁ ἐκ Δανίας ***

Ο ΡΙΝΟΚΕΡΩΣ.

Ὁ Ῥινόκερως εἶναι τὸ μεγαλύτερον καὶ ἰσχυρότερον μετὰ τὸν Ἐλέφαντα ζῷον, πλὴν ἔχει κοντὰ μῆρια, ἂν καὶ τὸ μῆκος αὐτοῦ ἦναι ἕως δώδεκα ποδῶν. Καὶ ἡ μὲν κεφαλὴ του εἶναι παραμήκης, σχεδὸν ὡς ἡ τοῦ Κάπρου, οἱ ὀφθαλμοὶ του μικροὶ (καὶ εἰς τοιαύτην θέσιν, ὥστε δύναται νὰ ἴδῃ σχεδὸν μόνον ὅσα εἶναι κατ' εὐθείαν ἐμπροσθέντου), τὰ ὠτὰ του ὀρθὰ, μακρὰ καὶ ὀξεία, καὶ τὸ στόμα του ὀλίγον ἐσχισμένον· τὸ δὲ δέρμα του ἔχει πτυχὰς τινας, πρὸς τοὺς ὤμους μάλιστα καὶ τὴν ράχιν, καὶ εἶναι κεκαλυμμένον μὲ λεπίδας ὡς τὸ ὄστρακον τῆς γελώνης, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ τοσοῦτον σκληρὸς καθίσταται, ὥστε οὔτε λόγχη οὔτε βολὴς δύναται νὰ τὸν διαπεράσῃ, εἰς τὴν κοιλίαν ὅμως καὶ τὴν κεφαλὴν εἶναι μαλακώτερος, καὶ ἐκεῖ, ὅταν κοιμᾶται τὸν πληγόνουσι μὲ σφαῖραν ἐκ σιδήρου ἢ κασιτέρου.

Τὰ ἀξιοσημειώτερα εἰς τὸν Ῥινόκερων εἶναι τὸ κέρας καὶ τὸ ἐπάνω χεῖλος του. Καὶ τὸ μὲν χεῖλος χρησιμεύει εἰς αὐτὸν ὡς ἡ προβοσκίς εἰς τὸν Ἐλέφαντα, καθότι δύναται νὰ τὸ ἐκτείνῃ ὅπως θῆλη, καὶ νὰ τὸ μεταχειρίζηται ὡς χεῖρα, καὶ γενικῶς δι' αὐτοῦ ἀποσπῶν τὴν τροφήν του ἐκ τῶν δένδρων, τὴν μεταφέρει εἰς τὸ στόμα του· τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ῖνός αὐτοῦ κέρας (ἐξ οὗ καὶ τὸ ὄνομα) εἶναι μακρὸν ἕως τρεῖς πόδας καὶ τοσοῦτον σκληρὸν, ὥστε μ' αὐτὸ δύναται νὰ ἐκρίζωνῃ καὶ νὰ κατατρύπῃ τὰ δένδρα, καὶ νὰ σηκῶνῃ τοὺς ἐμποδίζοντας αὐτὸν λίθους καὶ νὰ τοὺς ῥίπτῃ ὀπισθὲν του ἀρκετὰ μακρὰν. Τὸ κέρας τοῦτο εἶναι καὶ ὡς ὄπλον εἰς τὸν Ῥινόκερων, διότι δι' αὐτοῦ μάχεται καὶ μὲ τὰ ἰσχυρότερα ἀκόμη ζῷα, διὰ τὸ ὁποῖον καὶ τὸ ἀκοναί πάντοτε εἰς χάλικα, διὰ νὰ τὸ ἔχῃ ἔοιμον ἐν καιρῷ. Μετὰ τοῦ Ἐλεφάντος δὲ μαχόμενος ὁ Ῥινόκερως, ἂν μὲν προφθάσῃ καὶ περάσῃ ὑπὸ τὴν κοιλίαν αὐτοῦ τὴν διακόπτει διὰ τοῦ κέρατός του ὡς μὲ ξίφος· ὅταν ὅμως ὁ

Ἐλέφας προλάβη καὶ τὸν ἐμποδίση, τὸν νικᾷ εὐκόλως, τύπτων αὐτὸν μὲ τοὺς ὀδόντας, καὶ ὑπερισχύων πλειότερον κατὰ τὴν δύναμιν. Φύσει δὲ πραῦς καὶ ἡμερος ὢν ὁ Ῥινόκερως, δὲν προσβάλλει κατὰ τῶν ἀνθρώπων, εἰμὴ θταν τὸν πειράζωσιν ἐκεῖνοι, ἢ ἂν φορῶσιν ἐρυθροῦν ἐνδυμᾶ, ἀλλὰ καὶ τότε εὐκόλως δύναται τις νὰ τὸν ἀποφύγη, στρεφόμενος εἰς τὰ πλάγια αὐτοῦ. Μ' ὄλον ὅτι δὲ φαίνεται ὁ Ῥινόκερως δυσκίνητος διὰ τὸν ὄγκον τοῦ σώματός του, τρέχει ἐξ ἐναντίας μετὰ μεγάλης ταχύτητος.— Τρέφεται δὲ τὸ ζῶον τοῦτο κυρίως μὲ χόρτα, καὶ μὲ κλάδους καὶ καρποὺς δένδρων, καὶ ἀγαπᾷ πολὺ τὰς παχείας βοσκὰς, καὶ νὰ κυλήται εἰς τοὺς βαλτώδεις τόπους ὡς ὁ χοῦρος.

Ὁ Ῥινόκερως εὐρίσκεται εἰς τὴν Ἰνδιάν, τὴν νῆσον Κεϋλάνην, τὴν Ἰαύαν, Σουμάτραν καὶ διαφόρους τόπους τῆς Αἰθιοπίας. Εἶδος τι Ῥινόκερῶ ἔχει καὶ δευτέρον κέρας εἰς τὴν αὐτὴν θῆσιν, ἀλλὰ μικρότερον τοῦ πρώτου. Ὁ δὲ τρόπος δι' οὗ συλλαμβάνουσι τὸν Ῥινόκερῶν εἶναι σχεδὸν ὡς καὶ ὁ τοῦ Ἐλεφαντός, ἀλλ' οὗτος δὲν τιθασεύεται εὐκόλως. Νομίζεται δὲ ὅτι ζῆ ἕως ἑκατῶν χρόνους, καὶ ἡ Σῆλεια γεννᾷ ἐν μόνον εἰς τὸν τοκετόν της.

Τὸ κρέας τοῦ ζῶου τούτου τρώγεται παρὰ τῶν Ἰνδῶν οὔτινες καὶ νοστιμείονται αὐτὸ ἀρκετὰ, μάλιστα δὲ τὸ τῶν νέων. Διὰ τοῦ δέρματός του δὲ κατασκευάζουσιν ἀσπίδας καὶ θώρακας. — Οἱ ἀρχαῖοι Ῥωμαῖοι εἶχον εἰς μεγάλην τιμὴν τὸ κέρας του, καὶ κατεσκεύαζον διάφορα γεγλυμμένα ἔργα μ' αὐτό. Τὰ Συνηθέστερα δ' ἦσαν ἐξ αὐτοῦ γινόμενα ἀγγεῖα, ἅτινα ἐπίστευον ὅτι εἶχον τὴν ιδιότητα τοῦ νὰ χωρίζωνται εἰς δύο ὅτε ἔθετον καὶ ῥανίδα τρόπον τινὰ δηλητηρίου εἰς τὸ ἐν αὐτοῖς ποτόν. Αἱ γυναῖκες αὐτῶν διὰ πλειοτέραν πολυτέλειαν μετεχειρίζοντο τὸ κέρας τοῦτο εἰς τὰ λουτρά, διὰ νὰ βάλλωσιν εἰς αὐτὸ τὰ ἐλαία κτλ. δι' ὧν ἠλείφοντο. Πολλοὶ δὲ καὶ τῶν βασιλέων τῆς Ἰνδίας τὴν σήμερον πίνουσιν ἐκ ποτηρίων κατεσκευασμένων διὰ τοῦ κέρατος τούτου, πιστεύοντες ὅτι ἐλαχίστη ποσότης κωνείου ῥιπτομένη εἰς τὸ ἐμπεριεχόμενον ποτόν, κάμνει

αὐτὰ νὰ διεκρῆγγυνται.

Εἰς τὸ ἐν Παρισίοις Μουσεῖον τῆς Φυσικῆς Ἱστορίας ὑπάρχουσι δώδεκα εἶδη κεράτων τοῦ ζῶου τούτου, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ ἐξ ἐπέμφθησαν, 1686, ὡς πολύτιμον δῶρον παρὰ τοῦ Βασιλέως τῆς Σιάλης εἰς τὸν Λουδοβίκον ΙΔ'.

— Τὸ 1748 ἐφέρθη Ῥινόκερῶς τις ἐκ τῆς Βεγγαλίας εἰς τὴν Εὐρώπην. Ἦτο δὲ μόλις δύο ἐτῶν, καὶ διὰ τὴν μετακόμισιν αὐτοῦ μόνον ἐδαπανήθησαν 1000 λ. Στ. Ἐτρωγε δὲ καθ' ἑκάστην ἑπτὰ λιτρ. ῥυζίου μεμιγμένου μετὰ τριῶν λιτρ. ζαχάρου, παρεκτός μεγάλης ποσότητος χόρτων ἔπινε δὲ καὶ παρὰ πολὺ ὕδωρ. Ἦτο δὲ ἡμερος καὶ ἄφινε νὰ τὸν ἐγγίξωσιν εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος, ὅτε ὁμως ἐπίνα ἢ ἐπειράζετο ὑπὸ τινος, ἐφαίνετο πολλὰ τεταραγμένος, καὶ μόνον τὸ φαγητὸν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐπιναφέρῃ εἰς τὴν πρώτην του κατάστασιν.

— Κατὰ τὸ 1748 ὑπῆρχεν ἕτερος Ῥινόκερως ἐν Παρισίοις μετακομισθεὶς ἐκ τοῦ Ἀτχάμ. Ἦτο δὲ καὶ οὗτος πολὺ ἡμερος, καὶ ἠγάπα καθ' ὑπερβολὴν τὰ ἀκανθώδη φυτὰ. Ὁ περιγράφων αὐτὸν Δεκόντης λέγει ὅτι οἱ φύλακες του πολλακίς τὸν ἐδιδον κλάδους δένδρων μὲ ὀξύτατα καὶ ἰσχυρὰ ἀγκύλια, τοὺς ὁποίους ἐκεῖνος ἐδέχετο μετ' εὐχαριστήσεως. Πολλάκις μὲν ἔτρεχεν αἷμα ἐκ τοῦ στόματος καὶ τῆς γλώσσης αὐτοῦ, πλὴν τοῦτο ἐπροξένει πλειοτέραν εἰς αὐτὸν ἡδονὴν, ἀπαράλλακτα καθ' ὡς τὸ ἄλας, τὸ πέπερι κτλ. προξενεῖ εἰς ἡμᾶς.

Τρία μόνον ζῶα τοῦ εἶδους τούτου μετεκομίσθησαν εἰς Ἀγγλίαν κατὰ τὸ τελευταῖον ἡμισυ τῆς παρελθούσης Ἐκατονταετηρίδος. Ὁ εἰς ἐξ αὐτῶν, (τὸ δέρμα τοῦ ὁποίου διασώζεται ἀκόμη) ἐφέρθη ἐκ τινος χώρας τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν τὸ 1790 καὶ ἐτελεῦτησε τὸ 1792. Ὁ δευτέρος, ὁ καὶ μικρότερος τοῦ πρώτου, μετεκομίσθη τὸ 1799. Ὁ δὲ τρίτος εἶχε φερθῆν περι τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης Ἐκατονταετηρίδος. Ὅλοι δὲ οὗτοι ἐν γένει ἐδείκνυον μεγάλην πραότητα καὶ ὡς κοινὸν ἰδίωμα εἶχον τὸ νὰ πολυτρώγωσιν.

ΠΕΡΙ ΑΠΟΛΙΘΩΜΑΤΩΝ

Τὰ Ἀπολιθώματα εἶναι σώματα λίθινα, ἔχοντα σχῆμα ὀργανικῶν σωμάτων. Οἱ Φυσιολόγοι ἐνόμιζον ταῦτα κατ' ἀρχάς ὡς πύργια τῆς φύσεως ἔπειτα ὅμως ἐνόησαν, ὅτι εἶναι τῶ ὄντι λείψανα ζώων καὶ φυτῶν τοῦ ἀρχαίου κόσμου. Αὐτὰ δὲν μετεβλήθησαν πραγματικῶς εἰς λίθον· ἀλλ' εἶναι τὸ σχῆμα τῶν σωμάτων, τὰ ὅποια ἐνεκλείσθησαν ἐν τῇ γενέσει τοῦ λίθου. Διότι ἀφ' οὗ τὰ ἀπαλιώτερα μέρη τοῦ ὀργανικοῦ σώματος διελύθησαν εἰς γῆν, καὶ ἀπεχωρίσθησαν ἀπ' αὐτοῦ· τότε κατέλαβον τὸν τόπον αὐτῶν ὀρυκτὰ, τὰ ὅποια κατεσκληρύνθησαν μετὰ καιρὸν· ὥστε τὸ ὀργανικὸν σῶμα ὑπῆρξεν ὁ τύπος αὐτῶν. Διὰ τοῦτο σπανιώτατα εὐρίσκεται λείψανον σώματος ὀργανικοῦ ἐντὸς τῶν ἀπολιθωμάτων. Ἐὰν ἐντι τοιούτου ἔχη μόνον τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ἐσχημάτισεν ἡ ἐξωτερικὴ ἐπιφάνεια τοῦ ὀργανικοῦ σώματος, ἐν τῇ περὶ αὐτὴν ἀπολιθώθησιν ἄλλῃ· τότε ὀνομάζεται **Τυπόλιθος**. Τινὰ τούτων εὐρίσκονται ἀποτιτανωμένα, καὶ ἔπομένως ὑπόσαθρα καὶ ἐλαφρὰ, ἐντὸς τῆς ἐπικλύστου γῆς, καὶ τῶν ἐν τοῖς ὄρεσι σχισμῶδων· τινὰ δὲ πραγματικῶς ἀπολιθωμένα, εἰς ἀναριθμητὸν πλῆθος καὶ τρόπους, ἐντὸς τῶν στρεῶν λίθινων στρωμάτων τῶν δευτερογενῶν ὄρεων. Τὰ ἀπολιθωμένα ὑπάρχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον κογχύλια, καὶ θαλάσσιοι σκόλληκες, τῶν ὁποίων τὰ πρωτότυπα δὲν εὐρίσκονται τῶρα εἰς τὸν κόσμον· ὅθεν νομίζονται λείψανα τοῦ ἀρχαίου, μετὰ τὴν παντελῆ φθορὰν τοῦ ὁποίου ἤρχισεν ἡ γενέσις τοῦ παρόντος. Ἄλλων τινῶν ἀπολιθωμάτων τὰ πρωτότυπα σώζονται ἤδη εἰς τὸν κόσμον· ὅμως ὑπάρχουσιν ἀπολιθωμένα εἰς τόπους ἀπωτάτους, ὅπου τῶρα ἡ φύσις αὐτῶν δὲν συγχωρεῖ νὰ ζῶσι. Μεταξὺ τούτων γίνεται σημεῖωσις ἀξίον, ὅτι προϊόντα τῆς διακεκαυμένης ζώης εὐρίσκονται πανταχῶς ἀπολιθωμένα, κατὰ τοὺς ἀρκτικὸς τόπους· ὅχι ὅμως καὶ προϊόντα ἀρκτικὰ κατὰ τοὺς μεσημβρινοὺς τόπους. Πρὸς τούτοις εὐρίσκονται κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον ἀπολιθώματα, καὶ τὰ πρωτότυπα αὐτῶν. Τὸ ὕψος, καδ' ὃ ὑπάρχουσι τὰ ἀπολιθώματα, εἶναι πολὺ ἀνόμοιον· διότι εὐρίσκονται βαθύτερον τῆς θαλασσίου ἐπιφανείας 2000 πόδας, καὶ ὑψηλότερον αὐτῆς ὡς 13000 πόδας· εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι ταῦτα δὲν ὑπάρχουσι τὰ ἔσχατα σημεῖα τῆς γῆσεως αὐτῶν. Τὰ κοινότερα ἀπολιθώματα εἶναι τῶν κογχυλῶν, τὰ ὅποια εὐρίσκονται διεσπαρμένα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν πανταχῶς, ἐπίσης καὶ ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ὄρη, καὶ ἐντὸς τῶν σκληρῶν τῆς γῆς, καὶ πολλάκις ἀπαντῶνται σαρφοῖ αὐτῶν, καὶ στρώματα ὀλόκληρα, σύνθετα ἐξ ἐνὸς ἐνὸς αἰδούς. Αὐτὰ ὑπάρχουσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ζῶα ἀρχαίου καὶ ἀγνώστου κόσμου, ἡ βαδινότητις τινὸς θαλάσσης. Τὰ ἀξιόσημώτατα μεταξὺ αὐτῶν εἶναι οἱ **Αμμωνίται** διὰ τὸ μέγα πλῆθος αὐτῶν, καὶ τὰς ἀναριθμήτους διαφορὰς τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ σχήματος· οἱ **Ασέρια**, ἡ **Κρινόλιθου**, οἱ **Μεδούσιοι** **Φοίνικες**, διὰ τὴν ἀξιοθαύμαστον

αὐτῶν κατασκευῆν, καὶ τὰ **Οστροκόδερμα** τοῦ **Νῶε**, διὰ τὸ παράδοξον αὐτῶν μέγεθος. Διὰ πλεῖστοι κογχύλια εὐρίσκονται ἐντὸς τῶν στρωμάτων τῆς τετάνου· αἱ δὲ ὀλιγώτεροι ἐντὸς τοῦ ἀμμολίθου. Πρὸς τούτοις ἐκθάπτονται πολλάκις ἀπολιθωμένα κόκκαλα καὶ ὀδόντια, καὶ ὀλόκληρα σκελετὰ μεγάλων μεσημβρινῶν ζώων, εἰς τόπους τοιούτους, ὅπου τῶρα εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσωσιν οἶον ἐλεφάντων, βυοκέρων, φαλαινῶν κατὰ τὴν Γερμανίαν, καὶ πλῆθος πολὺ παρὰ τὰς ὄχθας τῶν ποταμῶν τῆς Σιβηρίας. Προσέτι εὐρίσκονται κόκκαλα τοιαῦτα, κατὰ τὴν Γερμανίαν καὶ Οὐγγαρίαν, ζῶον τινὸς ὁμοίου μὲ ἀρκτον, ὅμως πολὺ μεγαλητέρου. Ὡσαύτως ἐκθάπτονται καὶ ἐπὶ τὴν Ἀρκτικὴν Ἀμερικὴν, παρὰ τὸν ποταμὸν Οἶον, κόκκαλα ἀπολιθωμένα ζῶου τινὸς πολὺ μεγαλητέρου παρὰ τὸν ἐλέφαντα, τὸ ὅποιον ὡς ἐκ τῶν ὀδόντων εἰκάζεται σαρκοφάγον· εἰς τοῦτο τὸ ζῶον ἀποδίδονται καὶ τὰ τῆς Σιβηρίας **Μαμουτία** κόκκαλα, καὶ οἱ ἀπομεταλλωθέντες μεγάλοι τραπέζιται ὀδόντες, ἐξ ὧν κατασκευάζεται ὁ Γαλλικὸς ὄνηξ. Ἐκ τοῦ ἐναντίου οἱ Ἀσιανοὶ ὄνηκες ὑπολαμβάνονται ὡς ὀδόντες ἰχθύος, οἱ ὅποιοι μετεβλήθησαν εἰς λίθον τόσον σκληρὸν ὥστε κροκόμοι μὲ τὸν χάλιβα σπινθοβολοῦσιν. Ἀξιόλογοι τυπόλιθοι ὑπάρχουσι κατ' ἐξοχὴν, οἱ εὐρίσκόμενοι ἐπὶ τὴν Γερμανίαν, Ἀγγλίαν, καὶ Γαλλίαν, ἐκ φυτῶν τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν καὶ τῆς Ἀμερικῆς· τὰ πλεῖστα ὅμως τούτων εἶναι ἀμφίβολα καὶ δυσδιάκριτα. Εἶναι σημεῖωσις ἀξίον, ὅτι μεταξὺ τῶν ἀπολιθωμένων κοκκάλων δὲν εὐρέθη ποτὲ ἀνθρώπινον κόκκαλον· ὅθεν συμπεραίνεται ὁ ἀνθρώπος ὡς πλάσμα νεώτερον.

Γεωγρ. Α. Γασπάρ.

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΡΑΚΑΝ.

Μαρία Ζάρη Γουρνάη, Ζετὴ κόρη τοῦ Μονταίγνου, ὑπῆρξε μία τῶν ἐπισημοτέρων γυναικῶν τοῦ αἰῶνός της. Οὐσα ὄλως διόλου ἐκδοτος εἰς τὴν σπουδὴν, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐμβῆ εἰς τὸν κόσμον. Εἰς δὲ τὸ γῆράς της, ἐπεθύμησε νὰ ἴδῃ τὸν τότε περίφημον ποιητὴν Ῥακάν, ὅς τις καὶ προσδιώρισε τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ὥραν καδ' ἣν ἔμελλε νὰ τὴν ἐπισκεφθῆ. Δύο φίλοι ὅμως τοῦ Ῥακάν, μαθόντες τὸ πρᾶγμα, ἐφαντάσθησαν νὰ κάμωσι τὴν ἀκόλουθον ἀστειότητα τὴν ὁποίαν καὶ ἐπέτυχον ἀξιόλογα. Εἰς ἐξ αὐτῶν ἔρχεται μίαν ὥραν πρὸ τῆς διωρισμένης εἰς τὴν Κυρίαν ταύτην, λέγων ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁ Ῥακάν. Ἡ Γουρνάη εὐχαριστηθεῖσα διὰ τὴν ὁποίαν ὀψευδῶνυμος οὗτος Ῥακάν τῆς ἐδείκνυε προθυμίαν, τὸν ὑπε-

δέχθη και αυτή μετά μεγάλης οικειότητας. Ουτος δὲ ἀρκετὰ πνευματώδης και πολύπειρος ὢν, ἐνσχολήθη ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον νὰ τὴν ἀναφέρῃ διὰ τὰ συγγράμματα τὰ ὁποῖα εἶχε κάμειν αὐτὴ, και μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἀνεχώρησε θέλξας αὐτὴν τὰ μέγιστα. Μόλις δὲ εἶχεν ἀναχωρήσειν οὗτος, και ἀμέσως ἀνήγγειλαν εἰς τὴν Γουρνάνη πάλιν ὅτι ἐρχεται ὁ 'Ρακάν. Ἡ Γουρνάνη νομίσασα ὅτι ἐλησμόνησέ τι, σηκώνεται διὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῆ' μὲ μεγάλην τῆς ἐκπληξίν μ' ὄλον τοῦτο βλέπει ἄλλον τινὰ διάφορον τοῦ 'Ρακάν τὸν ὁποῖον εἶχεν ἤδη ἀφήσειν. — Ἦτο δὲ ὁ δεύτερος φίλος. — Ἐξηγουῦνται βεβαιώνει οὗτος ὅτι εἶναι ὁ ἀληθὴς 'Ρακάν, δεικνύει ὅτι ἐπειράχθη διὰ τὸ ὁποῖον τὴν ἐπείξαν, και ἡ Γουρνάνη τελευταῖον ἐγέλασε παρὰ πολὺ διὰ τὸ πρᾶγμα τοῦτο. Μετ' ὀλίγης στιγμᾶς ἐξέρχεται και οὗτος, και ἡ γράμματα, ἧτις εἶχε μάλιστα εὐχαριστηθῆν πλειότερον ἀπὸ αὐτὸν παρὰ ἀπὸ τὸν πρῶτον, τὸν ὑπέλαβεν ὡς ἀληθῆ 'Ρακάν, και τὸν ἄλλον ὡς ψευδοῦ. Ἀλλὰ, μόλις ἐξελεθόντος και τούτου, ἐράνη και ὁ ἀληθὴς 'Ρακάν. — Τί; και ἄλλος 'Ρακάν ἐφώνασε μὲ ὀργὴν ἡ Γουρνάνη. Και, πλησιάσασα εἰς τὸν ποιητὴν, τὸν ἐρωτᾷ ἂν ἤλθε μὲ σκοπὸν νὰ τὴν πειράξῃ. Ὁ 'Ρακάν φύσει δειλὸς ὢν, ἠρυθρίασε, και οὔτε ἠδυνήθη κἂν νὰ ἀνοίξῃ τὸ στόμα του. Ἡ ταραχὴ του αὐτὴ ἔκαμε τὴν κυρίαν τελευταῖον νὰ πεισθῆ, ὅτι ἐσυμφώνησαν νὰ τὴν παιζῶσιν ἐκβαλοῦσα λοιπὸν τὸ σανδάλιον τῆς, ἤρχισεν νὰ τὸν τύπη μέχρις οὗ τὸν ἐδίωξε τῆς οἰκίας.

Η ΣΙΩΠΗΛΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ.

Εἰς Ἀμαδάν ὑπῆρχε περίφημος τις Ἀκαδημία. Ἡ τῆς ὁποίας ὁ πρῶτος και κυριώτερος κανὼν συνίστατο εἰς τὰς ἀκολούθους λέξεις: "Οἱ Ἀκαδημιακοὶ ὀφείλουσι νὰ σκέπτονται πολὺ, νὰ γράφωσιν ὀλίγον και νὰ ὀμιλοῦσιν ὅσον τὸ δυνατόν ὀλιγώτερον." Ἐκαλεῖτο δὲ ἡ σιωπηλὴ Ἀκαδημία, και ὄλοι οἱ πεπαιδευμένοι τῆς Περείας ἐπεθύμου

νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς αὐτήν. — Ὁ περίφημος Ζεβ, συγγραφεὺς πονηματίου τινὸς, ἐπιγραφομένου περὶ ἀφασίας, ἐμαθεν ἐντὸς τῆς ἐπαρχίας του ὅτι εἰς τὴν Ἀκαδημίαν ταύτην ἐμενε κενὴ μία θέσις: ἐκίνησε λοιπὸν ἀμέσως, και φθάσας εἰς Ἀμαδάν, ἐπαρρησιάζθη εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου ἐνθα οἱ Ἀκαδημιακοὶ συνηδρίαζον και παρεκάλεσε τὸν θυρωρὸν νὰ ἐγχειρίσῃ εἰς τὸν πρόεδρον τὸ γραμμάτιον τοῦτο. "Ὁ διδάκαλος Ζεβ ζητεῖ ταπεινῶς τὴν κενὴν θέσιν." Ὁ θυρωρὸς ἐτρέξεν ἀμέσως διὰ νὰ κάμῃ τὴν παραγγελίαν του, ἀλλὰ και ὁ διδάσκαλος και τὸ γραμμάτιον του ἐφθασαν ἀργὰ ἡ θέσις δὲν ἦτο πλέον κενή.

Ἡ Ἀκαδημία ἐλυπήθη μεγάλως διὰ τὸ ἀπαίσιον τοῦτο συμβάν, καθότι εἶχε δεχθῆν, και μὲ δυσἀρέσειαν τῆς μάλιστα, ἐπιπόλαιόν τι ὑποκείμενον ἐκ τῆς Αὐλῆς, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ζωηρᾶς και λαμπρᾶς εὐγλωττίας του ἐπροζένει τὸν θαυμασμὸν εἰς ὅλας τὰς ἀγυῖας τῆς πόλεως, και ἦτον ἠναγκασμένη ν' ἀποβάλῃ τὸν διδάσκαλον Ζεβ, τὴν μάλιστα τῶν ἀδολέσχων, ἄνδρα τοσοῦτον χαριτωμένον και ἀξιόλογον. Ὁ πρόεδρος βιασμένος ν' ἀναγγεῖλῃ τὴν δυσἀρεστον ταύτην εἶδησιν εἰς τὸν διδάσκαλον, ἐστενοχωρεῖτο μεγάλως, και δὲν ἤξευρε πῶς ν' ἀρχίσῃ νὰ τοῦ τὴν ἀναφέρῃ. Συλλογισθεὶς δὲ ὀλίγον, παρήγγειλε νὰ γεμίσωσιν ἀπὸ ὕδωρ μέγα τι ποτήριον, και νὰ τὸ γεμίσωσιν οὕτως, ὥστε και μία βανὶς ἐπὶ πλέον νὰ τὸ κάμῃ νὰ ἐκχειλίσῃ ἀκολούθως δ' ἐνευσε νὰ καλέσωσι τὸν διδάσκαλον, ὅς τις και ἐφάνη μὲ ἦθος πολλὰ μέτριον και ταπεινὸν, ἐκ τοῦ ὁποίου διακρίνεται ἡ ἀληθὴς ἀξίότης. Ὁ πρόεδρος ἠγέρθη, και χωρὶς νὰ προφέρῃ μηδεμίαν λέξιν, τὸν εἶδει μὲ μεγάλην λύπην τὸ τοσοῦτον ἀκριβῶς γεμισμένον ποτήριον. Ὁ διδάσκαλος ἐνόησε τὸ πρᾶγμα, ἀλλὰ συλλογιζόμενος πῶς νὰ τοὺς κάμῃ νὰ καταλάβωσιν ὅτι εἰς Ἀκαδημιακὸς περὶ πλέον δὲν ἐπέφερε βλάβην, λαμβάνει ἐν φύλλον ῥόδου, κατὰ τύχην εὑρεθὲν ἐμπροσθέν του, και τὸ θέτει ἐπὶ τοῦ ὕδατος. — Ὅλοι ἐχειροκρότησαν εἰς τὴν ἀγγίχουσαν ταύτην ἀπόκρισίν, και ἀφέντες ἀκύρους κατ' ἐκείνην τὴν ἡμέραν τοὺς νόμους τῶν,

παρεδέχθησαν τὸν Ζέβ. Τὸν ἔβαλον δὲ νὰ ὑπογράψῃ ἰδιο-
χειρῶς εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς Ἀκαδημίας, καὶ τὸν διέταξαν νὰ
προφέρῃ φράσιν τινὰ πρὸς εὐχαρίστησιν κατὰ τὸ σύνθηρες.
Ἄλλ' ὁ Ζέβ ὡς τῶντι σιωπηλὸς Ἀκαδημακὸς τοὺς πύχα-
ρίστησε, χωρὶς ν' ἀνοίξῃ διόλου τὸ στόμα του. Σημειώσας
δὲ μόνον εἰς τὸ περιθώριον τὸν ἀριθμ. 100 (ὅτι τοσοῦτοι
ἦσαν οἱ Ἀκαδημακοί), ἐπρόσθεσεν ἐν Ὁ ἔμπροσθεν αὐτοῦ,
καὶ ὑπέγραψεν· οὔτε ἐπνηξήθη οὔτε ὀλιγοστεύθη ἡ ἄ-
ξία των. “Ἄλλ' ὁ πρόεδρος ἀπεκρίθη μετὰ μεγάλης
εὐγενείας καὶ ἀγχινοίας εἰς τὸν διδάσκαλον. Ἐβαλε τὸν
ἀριθμὸν 1 ἔμπροσθεν τῶν 100, καὶ ὑπέγραψεν. „ Ἡ ἄξια
των ἐπνηξήθη δεκάκις.”

ΑΠΟΚΡΕΑΤΙΚΑ

Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΤΥΡΟΦΑΓΟΥ

Μία ἔμεινα μονάχη! Αἱ δὲ ἄλλαι ἴσα ἔσα
Ἐπεσαν εἰς τὸ ζωμίον τῶν μακαρονίων μέσα.
Τρέξατε πρὶν νὰ σᾶς φύγῃ εὐτυχῆς ὁποῖος μὲ πιάση,
Καὶ σὰν φύσκαν τὴν κοιλιάντου τὴν γεμίση καὶ χορτάση.
Ἄπὸ τὰς συναδελφᾶς μου ὑπερέχω γῶ τὰς ἄλλας,
Διὰ τοῦτο καὶ θυσίας εἰς ἐμὲ πλέον μεγάλας
Κάμνουσιν ὄλοι ἐξίσου, καὶ εἰς ὄλας τὰς οἰκίας
Λάμπει τῶν χορῶν τὸ σμῆνος μὲ χαρὰς καὶ ψαλμωδίας.

Μία ἔμεινα μονάχη! Αἱ δὲ ἄλλαι ἴσα ἔσα
Ἐπεσαν εἰς τὸ ζωμίον τῶν μακαρονίων μέσα.
Δὶ ἐμὲ ὁ ἄρχων οὗτος σήμερον συμποσιάζει,
Καὶ μὲ φίλους τρισενδόξως τὸ κρασάκι ἑορτάζει.
Δὶ ἐμὲ τῶν φιλαργύρων φεύγουν μερικὸι παράδες,
Καὶ ὁ δούλος παίρνει θάρρος μὲ ταῖς σοβαραῖς κυράδες.

Μία ἔμεινα μονάχη! Αἱ δὲ ἄλλαι ἴσα ἔσα
Ἐπεσαν εἰς τὸ ζωμίον τῶν μακαρονίων μέσα.
Δὶ ἐμὲ κ' ὄχι δι' ἄλλη (ν)
Θεὸ νὰ γείνουν πατεινάδαις, φαγοπότια καὶ οἱ βάλ ο ι.

Δὶ ἐμὲ στ' ἀσκηταριάτων τρίβουν τώρα τὸ πιπέρι,
Ἄ χορὸς τῶν Ἀρχαγγέλων, Ἀσκηταὶ καὶ Καλογέροι.
Δὶ ἐμὲ, καὶ τὸ κρασάκι,
Λύει κ' ἡ κυρὰ Ἀννέζα τὸ κρυμμένον τῆς πουγγάκι.

Μία ἔμεινα μονάχη! Αἱ δὲ ἄλλαι ἴσα ἔσα
Ἐπεσαν εἰς τὸ ζωμίον τῶν μακαρονίων μέσα.
Ἄφετε τὰ ἱατροσόφια Ἰατροὶ ἐσεῖς μεγάλοι!
Καὶ ἐσεῖς τοὺς συγγραφεῖς σας, λόγιοί μου διδασκάλοι
Ἐμποροὶ! γραμματικοὶ μου! Κλείστε τὰ κατὰστιχά σας
Καὶ χαρῆτε τὴν ἡμέραν ὅπου φεύγει ἀπ' ἔμπροστά σας.
Καὶ ἐσὺ Κυρὰ τὴν ῥόκκαν ἄφησέ την ἀπὸ χέρι.
Ῥίψατε ὄλαις, κορίτσα, ταῖς δουλειαῖς σας σ' ἄλλα μέρη.

Μία ἔμεινα μονάχη! Αἱ δὲ ἄλλαι ἴσα ἔσα
Ἐπεσαν εἰς τὸ ζωμίον τῶν μακαρονίων μέσα.
Τρέξατε πρὶν νὰ σᾶς φύγῃ, εὐτυχῆς ὁποῖα μὲ πιάση,
Καὶ σὰν φύσκαν τὴν κοιλιάν της τὴν γεμίση καὶ χορτάση.
Ῥίψατε μακρὰν, κορίτσα, ταῖς πολυποναις φροντίδαίς,
Καὶ γεμίστε τὰ μυαλά σας μὲ κρασάκι καὶ ἐλπίδαίς.
Ἄοις τρέξαταε συγχρόνως νὰ σᾶς δῶ συμαζωχθῆτε,
Μὲ τὰ ἄσπρα σας χεράκια ἀνά δύο σας πιασθῆτε.
Στεφανώσατε μ' εὐώδη τὸ κεφάλι σας κλωνάρια,
Τραγουδήσατε, κτυπήσατε πηδηκτὰ μὲ τὰ ποδάρια.
Ἄοπου λείπουν οἱ νέοι, μᾶλλον δὲ εἰπεῖν αἱ νέαι,
Πολλὰ κρύαι ἐκεῖ εἶναι κ' οἱ χοροὶ κ' αἱ ἀποκρεαί.

Μία ἔμεινα μονάχη! Αἱ δὲ ἄλλαι ἴσα ἔσα
Ἐπεσαν εἰς τὸ ζωμίον τῶν μακαρονίων μέσα.
Βλέπετε τὸ τί σᾶς μέλλει εἰς τὸν βαχχικόν μου πόδα,
Τὸν μὲ ἄνθη στολισμένον καὶ μυρσίνας καὶ μὲ ῥόδα.
“Ὁ καιρὸς τῆς μετανόιας ἀφοῦ φάγη μου τὸ σῶμα
Κ' ἐξαπλώση εἰς τὸν κόσμον τὸ κατὰξήρὸν του χρῶμα,
Στὸ κελλάκι τῆς κλεισμένη τότε κάθε μία μόνη,
Ταῖς μετάνοιαῖς τῆς θὰ κάμη κλίνουσ' εὐλαβῶς τὸ γόνυ.”

Η ΑΟΜΜΑΤΟΣ ΖΗΤΙΑΝΑ.

Τοὺς δυστυχεῖς νὰ ἐλεῶ μ' εἰδίδαξαν τὰ πάθη.

Ὁρφανό 'μαι, λυπηθῆτε, ὀρφανὸ χωρὶς μητέρα,
Ὁρφανό 'μαι τὸ καϋμένο, ἔλεος!! χωρὶς πατέρα.

* Ἐλεος! κυρὰ νὰ ζήσης,

Πεινασμένο μὴ μ' ἀφήσης.

Ἀπὸ τὸ πουρν' ὡς τὸ βράδυ παραδέρνω εἰς τοὺς δρόμους,
Μὲ κουρελλιασμένα ροῦχα, καὶ μὲ γυμνωμένους ὦμους.

Ἐκαθήμην τὸ καϋμένο κ' ἐγὼ μιὰ ποτὲ ἡμέρα.

Ἐκαθήμην 'στουὺς σοφάδαις κ' εἶχα καὶ ἐγὼ πατέρα.

Ἐκαθήμην... Ἐκαθήμην καὶ ἐγὼ εἰς τὰ μιντέρια.

Εἶχα δούλαις, παραδούλαις, καὶ βραχιόλια εἰς τὰ χέρια.

* Ἀλλὰ τώρα. μὴ μ' ἀφήσης.

* Ἐλεος! κυρὰ νὰ ζήσης.

Κάμε το διὰ τὰ παιδιάσου! κάμε το διὰ τὴν ψυχὴν σου!
Νὰ χαρῆς τὸν στέφανόν σου· σὲ παρακαλῶ λυπήσου!

Τρέμω, τρέμ' ἀπὸ τὸ κρύον. Κοκονίτσα μου κρυόνω.

Εἰς τῆς πόρτας τὸ κατώφλιον ξενυκτίζω καὶ παγόνω.

Δόσε με κάνένα ροῦχον, ἢ κάνένα φουστανάκι.

Δόσε με καὶ μὴ λυπῆσαι νὰ συνέλθω κομματάκι.

* Ἐλεος! κυρὰ νὰ ζήσης.

Γυμνωμένο μὴ μ' ἀφήσης.

Τὰ ματάκια μου δὲν βλέπουν διὰ νὰ πάγω νὰ δουλεύσω
Ἡ ἐργόχειρον νὰ κάμω, εἰς τὰ σπίτια νὰ ντατεύσω.

Ἀποκρέαι λέγουν εἶναι. κ' ἐγὼ τρώγω τὸ καϋμένο

Τὸ ψωμὶ τὸ μουγλιασμένο.

* Ἐλεος! κυρὰ νὰ ζήσης,

Πεινασμένο μὴ μ' ἀφήσης.

Σ τὸν Θεὸν πρῶτα, Κυρὰ μου, κ' εἰς σὲ ὕστερον ἐλπίζω.

* Ἀχ! τοῦ κάκου στὸν ἀέρα στέκομαι καὶ κοπανίζω.

Ἡ κυρὰ μας ἔχει βάλλον, καὶ διὰ πτωχοὺς τὴν νοιάζει;

* Ἄν πεινοῦν καὶ τρεμουριάζουν ἢ κάνενας των πουντιάζει;

Πάγουν πλέον κ' αἱ Κυράδαις! ἄς χαθοῦν καὶ οἱ πτωχοί.

Τίποτ' ἄλλο δὲν ἀκούεις! "Ὁ Θεὸς νὰ ἐλεῇ"